

T.C

GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

KADIN ARAŞTIRMALARI ANABİLİMDALI

**HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KADINA YÖNELİK
ŞİDDETE İLİŞKİN ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR
METAFOR ANALİZİ**

**THE EVALUATION OF NURSING STUDENTS PERCEPTIONS OF
VIOLENCE AGAINST WOMEN: A METAPHOR ANALYSIS**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN

EMİNE DELİMEHMET

TEZ DANIŞMANI

DOÇ.DR. EMEL BAHADIR YILMAZ

GİRESUN-2023

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 11.09.2023 tarihli toplantısında oluşturulan jüri, Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın Araştırmaları Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Emine DELİMEHMET'in "Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Algılarının Değerlendirilmesi: Bir Metafor Analizi" başlıklı tezini incelemiş olup aday 15.09.2023 tarihinde saat 10.00'da Jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Aday çalışma, sınav sonucunda başarılı bulunarak Jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Jürisi	Unvanı, Adı Soyadı	İmzası
Üye (Başkan)	Doç. Dr. Emel Bahadır YILMAZ	
Üye	Prof. Dr. Reyhan Ayşen WOLFF	
Üye	Doç.Dr. Arzu YÜKSEL	

ONAY

...../...../ 2023

Prof. Dr. Oğuz Serdar KESİCİOĞLU

Enstitü Müdürü

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KADINA YÖNELİK ŞİDDETE İLİŞKİN ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR METAFOR ANALİZİ” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

11/09/2023

Emine DELİMEHMET

ÖN SÖZ

Bu çalışmanın amacı; hemşirelik bölümü öğrencilerinin kadına yönelik şiddet algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesidir. Kadına yönelik şiddet konusunda üniversite öğrencilerinin zihinsel imajlarına dair daha kapsamlı veriler elde etmek ve üretilen metaforları ortaya çıkarmak çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Tez çalışmamın planlama aşamasından başlayarak her aşamasında bilimsel yönlendirmeleri, sonsuz desteği ve ilgisi için değerli hocam ve tez danışmanım sayın Doç.Dr. Emel BAHADIR YILMAZ'a, ders aracılığıyla tanıma fırsatı bulduğum, akademik başarısını kendime örnek aldığım Sayın Prof.Dr. Reyhan Ayşen WOLF'a, ve hem yüksek lisans sürecimde hem çalışma hayatımda desteği ile bana yol gösteren sayın Doç.Dr. Hatice ALTUNOK'a özellikle teşekkür ederim.

Son olarak hayatımın her alanında bana destek olan aileme sonsuz teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

11/09/2023

Emine DELİMEHMET

ÖZET

DELİMEHMET, Emine. *Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Algılarının Değerlendirilmesi: Bir Metafor Analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Giresun, 2023.

Bu çalışmanın amacı; hemşirelik bölümü öğrencilerinin kadına yönelik şiddet algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesidir. Kadına yönelik şiddet konusunda hemşirelik bölümü öğrencilerinin zihinsel imajlarına dair daha kapsamlı veriler elde etmek ve üretilen metaforları ortaya çıkarmak çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Türkiye’de şiddet konusunda yapılan araştırmalar daha çok kadınların görüşlerini yansıtır niteliktedir. Bu araştırmada örneklem olarak erkek öğrenciler de ele alınarak; kadına yönelik şiddetin önlenmesi için belirleyicilerin tespit edilmesi adına erkeklerin de kadına yönelik şiddeti algılama/tanımlama biçimlerinin saptanması amaçlanmıştır.

Çalışmada metafor analizi yöntemi kullanılmaktadır. Araştırmanın evrenini; 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Giresun ili Piraziz ilçesinde bulunan Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan 31 kadın, 33 erkek; toplam 64 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak sosyodemografik bilgi formu ile araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmaktadır.

Sosyodemografik Bilgi Formu; yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir durumu, aile yapısı, yaşadığı yer, kadına yönelik şiddete aile içinde tanıklık edip etmediği ve aile içi şiddete maruz kalıp kalmadığına ilişkin sorulardan oluşmaktadır. Yarı-yapılandırılmış görüşme formu tamamlanması gereken iki cümleden ve açık uçlu bir sorudan oluşmaktadır ve katılımcıların cümlede boş bırakılan yerleri doldurması istenmektedir:

1. “Kadına yönelik şiddet ya benzer.
Çünkü.....”

2. “ Kadına yönelik şiddet sorununu çözmek
 ya benzer. Çünkü
 “

3. “ Kadına yönelik şiddete ilişkin düşüncelerinizi açıklar mısınız?”

Çalışmaya katılan kadın öğrencilerin metaforlarından elde edilen temalar; "şiddet yıkıcıdır, öldürür", "şiddet kadını yaşamdan koparır", "şiddet uygulayan kişi acizdir, güçsüzdür", "şiddet toplumu yok eder" olarak öne çıkmaktadır. Erkek katılımcıların metaforlarından elde edilen temalar ise şunlardır; "şiddet kadını yaralar", "şiddet uygulayan kişi insan değildir", "şiddet toplumun geleceğini tehdit eder", "şiddet çözümlenmelidir".

Çalışma sonucunda erkek ve kadın katılımcıların verdiği cevapların sınıflandırıldığı temalar karşılaştırıldığında hem erkekler hem de kadınlar şiddetin kadını yaşamdan koparması ya da yaralaması şeklinde bir tema öne çıktığı görülmektedir. Bunun yanında şiddetin topluma etkisi de iki katılımcı grubun verdiği cevaplar da ortaya çıkan temalardan birini oluşturmuştur. Şiddetin toplumun geleceğini tehdit ettiği ve yok edeceğini dikkat çekilen temalar erkek ve kadın katılımcıların cevaplarının temalarından birini oluşturmuştur. Şiddeti uygulayan kişiye yönelik olarak "acizlik, güçsüzlük, insan değildir" nitelendirmeleriyle katılımcı gruplar benzer temada buluşmuştur. Her iki cinsiyetin metaforları, şiddetin ciddiyetini ve zararını vurgulamaktadır. Ancak şiddetin önlenmesi konusunda katılımcıların metafor üretmekte zorlandıkları gözlemlenmektedir.

Katılımcıların benzer metaforlar üretmelerinin yanı sıra şiddete farklı bakış açıları geliştirdikleri de yadsınamaz. Bu farklı algıların ve metaforların, şiddetle mücadele konusundaki genel farkındalığın artırılması amacıyla kullanılabileceğini değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadına Yönelik Şiddet, Metafor Analizi, Şiddet Algısı, Kadına Yönelik Şiddetin Çeşitleri, Kadına Yönelik Şiddetin Nedenleri.

ABSTRACT

DELİMEHMET, Emine. *The Evaluation of Nursing Students' Perceptions of Violence Against Women: A Metaphor Analysis*. Post Graduate Thesis , Giresun, 2023.

The purpose of this paper is examining perceptions of violence against women through metaphor analysis of nursing department students. Obtaining more comprehensive data about nursing department students' mental images related to violence against women and uncovering the generated metaphors are the main aim of this study.

Researches conducted on violence in Turkey mostly reflects the views of women. In this paper, male students are also included as a sample in order to determine the perceptions/definitions of violence against women by men, with the purpose of determinant identifying to prevent violence against women.

The study employs the method of metaphor analysis. The population of the research consists of a total of 64 students, including 31 females and 33 males, who are studying in the nursing department of Giresun University Faculty of Health Sciences in the 2022-2023 academic year, located in the Piraziz district of Giresun province, Turkey.

In the research, data collection is conducted using a sociodemographic information form and a semi-structured interview form prepared by the researchers.

The Sociodemographic Information Form consists of questions about age, gender, marital status, income status, family structure, place of residence, and whether the participant has witnessed domestic violence against women within the family or has been subjected to domestic violence.

The semi-structured interview form consists of two sentences that need to be completed and an open-ended question, and participants are asked to fill in the blanks in the sentences.

1. “Violence against women is like
Because.....”

2. “Solving violence against women is like..... Because..... “
3. “ Can you express your opinions on violence against women?”

The themes that emerged from the metaphors of the female students who participated in the study are as follows: "Violence is destructive, it kills", "Violence separates women from life", "The perpetrator of violence is incapable, powerless", "Violence destroys society". The themes that emerged from the male participants' metaphors are as follows: "Violence hurts women", "The perpetrator of violence is not human", "Violence threatens the future of society", "Violence must be solved".

As a result of the study, when comparing the themes into which the responses of female and male participants are classified, both men and women see violence as cutting women off from life or hurting them. In addition, the impact of violence on society was also a theme in the responses given by both groups of participants. The groups of participants found similar themes in the characterizations of "helplessness, powerlessness, inhumanity" toward the perpetrator of violence. The metaphors of both genders emphasize the seriousness and harm of violence. However, participants have difficulty producing metaphors about the prevention of violence.

In addition to producing similar metaphors, it is undeniable that the participants bring different perspectives to violence. It evaluates the use of these different perceptions and metaphors to increase the general awareness on combating violence.

Keywords: Violence Against Women, Metaphor Analysis, Conception of Violence, Types of Violence Against Women, Causes of Violence Against Women

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT.....	IV
İÇİNDEKİLER	VI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	VIII
TABLO LİSTESİ.....	IX
GRAFİK LİSTESİ.....	X
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ŞİDDETİN TANIMI.....	2
1.1. ŞİDDET NEDİR?.....	2
1.2. KADINA YÖNELİK ŞİDDET NEDİR?.....	3
1.2.1. Fiziksel Şiddet.....	4
1.2.2. Cinsel Şiddet	5
1.2.3. Psikolojik/Duygusal Şiddet.....	6
1.2.4. Ekonomik Şiddet	6
1.2.5. Tek Taraflı Israrlı Takip	7
1.2.6. Siber Şiddet.....	8

İKİNCİ BÖLÜM

2. ŞİDDETİN SEBEPLERİ.....	9
2.1. TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ	9
2.2. KÜLTÜREL VE SOSYAL NORMLAR.....	10
2.3. İLETİŞİM SORUNLARI.....	10
2.4. EKONOMİK SEBEPLER	11
2.5. PSİKOLOJİK NEDENLER	12
2.6. ALKOL VE UYUŞTURUCU KULLANIMI.....	13

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM..	15
3.1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	15
3.2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	15
3.3. EVREN VE ÖRNEKLEM	16

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ	17
3.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	19

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE TARTIŞMA	20
4.1. BULGULAR	20
4.1.1. Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Metaforlar	23
4.1.2. Kadına Yönelik Şiddet Sorununu Çözmeye İlişkin Metaforlar	28
4.1.3. Erkek Katılımcıların Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Metaforlarından Elde Edilen Temalar	32
4.1.4. Kadın Katılımcıların Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Metaforlarından Elde Edilen Temalar	34
4.2. TARTIŞMA	36

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER	40
5.1. EĞİTİM VE FARKINDALIK OLUŞTURMA	40
5.2. HUKUKİ DÜZENLEMELER	41
5.3. KRİZ MERKEZLERİ VE DESTEK HİZMETLERİ	42
5.4. TOPLUM KATILIMI VE İŞBİRLİĞİ	42
5.5. ERKEKLERİN KATILIMI	42
KAYNAKÇA	44
EKLER	50
EK-1. SOSYO-DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU	50
EK-2. YARI YAPILANDIRILMIŞ BİLGİ FORMU	52
EK-3. ETİK KURUL İZNİ	53
EK-4. BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU	54

KISALTMALAR LİSTESİ

BM : Birleşmiş Milletler

ILO : Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labour Organization)

TDK : Türk Dil Kurumu

TUİK : Türkiye İstatistik Kurumu

UNWOMEN : Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlenmesi Birimi

WHO : Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization)

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Katılımcıların Sosyodemografik Özellikleri.....	20
Tablo 2: Katılımcıların Şiddete İlişkin Deneyimleri.....	21
Tablo 3: Öğrencilerin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Metaforları.....	23
Tablo 4: Öğrencilerin Kadına Yönelik Şiddet Sorununu Çözmeye İlişkin Metaforlar...	28
Tablo 5: Erkek Katılımcıların Cevaplarının Temalara Göre Sınıflandırılma.....	33
Tablo 6: Kadın Katılımcıların Cevaplarının Temalara Göre Sınıflandırılması.....	35

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Erkek Katılımcıların Cevaplarının Temalara Göre Sınıflandırılması ...32

Grafik 2: Kadın Katılımcıların Cevaplarının Temalara Göre Sınıflandırılması ...34

GİRİŞ

Kadına yönelik şiddet, kadınların maruz kaldığı her türlü fiziksel, cinsel veya psikolojik saldırıyı ifade eder. Bu şiddet türleri, aile içinde, toplumda veya kamusal alanda gerçekleşebilir. Kadınların hayatlarının her alanında şiddete maruz kalma riski bulunmaktadır. Kadına yönelik şiddet, toplumun tüm katmanlarında yaygın bir sorun olmasına rağmen, maalesef çoğu zaman görmezden gelinir veya normalleştirilir.

Şiddet algısı, toplumun şiddet olaylarına nasıl baktığını ve değerlendirdiğini ifade eder. Çalışmada Giresun Üniversitesi Hemşirelik Bölümünde okuyan erkek ve kadın öğrencilerin kadına yönelik şiddet algıları metafor analizi yöntemiyle ortaya konmaya çalışılmaktadır. Bireylerin, özellikle erkek bireylerin kadına yönelik şiddeti algılama biçimlerinin ortaya konması şiddetin sebepleri ve engellenmesi konularında yapılacak çalışmalara önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın ilk bölümünde şiddet olgusu ve kadına yönelik şiddet detaylı olarak tanımlanarak ele alınmaktadır. İkinci bölümde kadına yönelik şiddetin sebeplerine yer verilmektedir. Bu bölümde kadına yönelik şiddetin sebepleri; Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği, Kültürel ve Sosyal Normlar, İletişim Sorunları, Ekonomik Sebepler, Psikolojik Nedenler, Alkol ve Uyuşturucu Kullanımı başlıkları altında incelenmektedir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde araştırmanın önemi ve amacına, araştırmanın yöntemine, sınırlılıklarına ve verilerin toplanmasına yer verilmektedir. Dördüncü bölüm araştırmaya ait bulgular ve tartışma kısımlarından oluşmaktadır. Çalışmanın son bölümünü oluşturan beşinci bölümde ise sonuç ve öneriler yer almaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ŞİDDETİN TANIMI

Kadına yönelik şiddeti anlamak için öncelikle şiddetin ne olduğunu ve çeşitlerini bilmek gerekir. Çalışmanın bu bölümünde şiddet ve kadına yönelik şiddetin tanımı yapılarak kadına yönelik şiddetin türlerine yer verilmektedir.

1.1. ŞİDDET NEDİR?

Kelime kökeni Arapça olan şiddet; sert, katı anlamlarına gelmektedir. Türk Dil Kurumu şiddeti “bir hareketin, bir gücün derecesi, yeğlilik, sertlik, bir hareketten doğan güç, karşıt görüşte olanlara kaba kuvvet kullanma, kaba güç, duygu veya davranışta aşırılık” olarak tanımlamaktadır (Türk Dil Kurumu, t.y.).

Şiddet deyince akla genellikle bir kişinin başka bir kişiye fiziksel olarak zarar vermesi anlaşılır. Ancak şiddet her zaman fiziksel veya somut bir eylem olmadığı gibi sonucunda da fiziksel zararlar ortaya çıkarmayabilir. Şiddet olarak algılanan davranışlar toplum ve zaman parametrelerine bağlı olarak değişmekle birlikte şiddet sonucu fiziksel zararın dışında psikolojik, ekonomik ve cinsel zararlar da ortaya çıkabilir.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) şiddeti, “fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması” durumu olarak tanımlamaktadır (WHO, t.y.)

Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 Sayılı Kanun’un 2. maddesinde (d) şiddet; “kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel,

cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranış” olarak tanımlanmaktadır. Yine aynı Kanun’da (g) şiddet failleri “bu Kanun’da şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışları uygulayan veya uygulama tehlikesi bulunan kişiler”, (e) şiddet mağduru: “bu Kanun’da şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışlara doğrudan ya da dolaylı olarak maruz kalan veya kalma tehlikesi bulunan kişiyi ve şiddetten etkilenen veya etkilenme tehlikesi bulunan kişiler” olarak tanımlanmıştır.

Şiddet kavramına ilişkin literatür incelendiğinde faili ve mağduru olan bir eylem olduğu ve bu eylemin fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddet gibi birden fazla şekilde görüldüğü anlaşılmaktadır. Şiddet eylemi bireylere fiziksel güç kullanarak, psikolojik baskı uygulayarak, rızası olmadan cinsel eylemlere zorlayarak, ekonomik olarak kişinin ihtiyaçlarına ulaşmasına engel olarak gerçekleştirilmektedir. Şiddet davranışının karmaşık doğasından dolayı sonuçları da birden fazla alanda görülmektedir. Örneğin, fiziksel şiddet mağduru olan kişilerde fiziksel yaralanmanın, ekimozların yanı sıra ruh sağlığında da olumsuz etkiler görülmektedir.

1.2. KADINA YÖNELİK ŞİDDET NEDİR?

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kadına yönelik şiddeti; “Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan her türlü tutum ve davranış” olarak tanımlamaktadır.

6284 sayılı Kanun’da; Fiziksel, Cinsel, Psikolojik ve Ekonomik Şiddet olarak sayılmıştır. Bu şiddet türlerine ek olarak 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği’nde Tek Taraflı Israrlı Takip kavramı da şiddet türleri arasında sayılmıştır. Son olarak Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede 4. Ulusal Eylem Planı Siber Şiddet kavramına da yer vermiştir.

1.2.1. Fiziksel Şiddet

Fiziksel şiddet, kişinin bir diğer kişiye karşı orantısız fiziksel güç kullanarak zarar vermesidir. Polat'a (2016) göre, fiziksel şiddetin diğer şiddet türlerine oranla hem maruz kalınması hem de tespit edilmesi oldukça sık rastlanan bir durumdur. Fiziksel şiddetin ekimoz, morluk, kırıklar hatta kimi zaman ölümlere varacak kadar ciddi hasarları olmaktadır. Fiziksel şiddete maruz kalan bireylerin vücutlarında oluşan ekimozlar ile travmanın ne zaman uygulandığı, uygulanan aletin ne olduğu, nasıl uygulandığı gibi birden çok bilgi elde edilebilir. Böylece fiziksel şiddetten, failine ilişkiden bilgi de elde edilmiş olunur. 2008 yılında Başbakanlığın yayımlamış olduğu Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabında kadına yönelik fiziksel şiddetin en fazla yaşandığı durumların töre/namus gerekçesiyle ortaya çıktığı belirtilmiştir. Töre/namus adı altında kadın birinci dereceden yakınları (eş, baba, kardeş/abi vb.) tarafından şiddete maruz kalmaktadır (Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2008: 7). Aile içi şiddetin söz konusu olduğu durumlarda özellikle kazaya bağlı yaralanma ile şiddete bağlı yaralanmaları birbirinden ayırmak gerekmektedir. Söz konusu durumlar hem mağdur hem fail hem de travmatik olgu bakımından oldukça önemlidir. Aile içi şiddet ve kazaya bağlı yaralanmaların tespit edilmesi, ceza uygulanması, mağdurun korunması gibi birden fazla değişkeni olan bir durumdur (Salaçin, Ergöner, Uyaniker, 2009: 1-285).

Aşağıda belirtilen bazı davranışlar, kadına yönelik fiziksel şiddeti içerir:

1. Vurma veya tekmeleme: Kadına karşı fiziksel güç kullanarak vurmak, tekmelemek veya yumruk atmak, fiziksel şiddetin en açık örneklerindendir.
2. İtme veya düşürme: Kadını itmek, düşürmek veya fiziksel olarak sarsmak, fiziksel gücün kullanıldığı şiddet davranışlarına örnek olarak verilebilir.
3. Boğma veya boğarak nefessiz bırakma: Kadına karşı boğma veya boğarak nefessiz bırakma gibi eylemler, ciddi fiziksel zarara yol açabilir ve şiddetin yoğunluğunu artırır.

4. Yaralama veya kesme: Kadına karşı ciddi yaralanmalara neden olacak şekilde saldırmak, kesmek veya yaralamak, fiziksel şiddetin ciddi sonuçlarından biridir.

5. Cinsel saldırı: Cinsel saldırı, kadının bedenine fiziksel zorlama veya cinsel içerikli şiddet eylemleriyle gerçekleştirilir ve fiziksel şiddetin bir türüdür.

Yukarıda verilen örnekler, kadına yönelik fiziksel şiddetin sadece birkaç örneğini temsil etmektedir. Her durum farklı olabilir ve şiddetin şekli ve şiddetin yoğunluğu değişebilir. Kadına yönelik fiziksel şiddet, kadının bedensel bütünlüğüne, güvenliğine ve yaşamına yönelik tehdit oluşturan her türlü eylemi içermektedir.

1.2.2. Cinsel Şiddet

Dünya Sağlık Örgütü 2002 yılı raporunda “cinsel şiddeti, kişiyi her türlü cinsel eyleme rızası olmaksızın zorlamak” olarak belirtmiştir. Bu eylemler; cinsel içerikli sözler kullanma, cinsel bir davranışta bulunma, kişinin cinselliği ile zorlayarak para kazanma gibi davranışların tamamını kapsar (G. Krug, 2002.) Türk Dil Kurumu taciz kelimesinin anlamını “tedirgin etme, rahatsız etme” olarak vermiştir (TDK, t.y.). Bu bakımdan cinsel taciz de kişinin rızası olmadan onu cinsel maksatla rahatsız etmektir, bu bağlamda cinsel taciz de cinsel şiddetin bir boyutudur. Polat (2016) cinsel saldırının 3 ayrı unsuru olduğunu belirtir:

- Eylem: Kişinin rızası olmadan cinsel amaçla yapılan bütün davranışları içermektedir.
- Saldırgan: Bir diğer kişinin rızası olmadan, henüz yetişkin olmayan kişilere, hayvanlara karşı yapılan cinsel davranışların failidir.
- Mağdur: Rızası olmadan cinsel maksatla kullanılan, kullanılmaya çalışılan kişilerdir.

1.2.3. Psikolojik/Duygusal Şiddet

Duygusal ya da psikolojik şiddet; kadını sürekli olarak eleştirip başkaları ile kıyaslamak, korkutmak, bağırarak, küfür etmek aşağılamak, istismar etmek, hakaret etmek, eve kapatmak, lakap takmak, nasıl giyineceği/nereye gideceği/kimlerle görüşeceğini kontrol etmek, ev içi karara katılmasını engellemek, öfkesini çocuklardan çıkarmak, çocuklarını göstermemekle tehdit etmek, silah göstermek, cezalandırmak, küçük düşürmek, fiziksel şiddet kullanmakla tehdit etmek, kadının duygu ve düşüncelerini önemsememek ve kadının çocukları ve ailesi ile görüşmesine izin vermemek gibi eylemleri kapsar (Salaçin, Ergören, Uyaniker, 2014: 104-111). Bazı yazarlar, psikolojik şiddet yerine İngilizce “Mobbing” kelimesini kullanmaktadır. Bu kelime Türkçe literatürüne girmiş olup, Türkçe karşılığı “psikolojik taciz, şiddet” olarak tanımlanmıştır (Wolff ve Oktay, 2020: 417-430). Bir kişiye psikolojik baskı yapmak, duygusal olarak sömürmek ve aşağılamak, kontrol etmek veya cezalandırmak amacıyla toplumdan uzaklaştırmak için uygulanan her türlü hareket psikolojik şiddetin çeşitli şekilleridir. Kadına yönelik psikolojik şiddet, mağdurlarının duygu bütünlüklerini tehdit ettiğinden diğer şiddet türlerinden çok daha kalıcı hasarlar ortaya çıkarmaktadır.

Şiddet türleri içerisinde en yaygın olarak karşımıza çıkan psikolojik şiddetin görülme sıklığı %44’tür. Psikolojik şiddetin kapsamına kadının yaşamı ve eylemleri üzerinde tahakküm kurmaya yönelik davranışlar da dahil edilirse bu oran %70’lere kadar çıkabilmektedir (Yüksel, Kaptanoğlu ve Çavlin, 2015: 81–122; Jansen, Yüksel ve Çağatay, 2009: 45–69).

1.2.4. Ekonomik Şiddet

Ekonomik şiddet; ekonomik olarak kadının aile içerisinde ya da ailenin dışında üretmesine engel olunması, ürettiklerine el konulması, ürettiklerinin kısıtlanması ve kadının bağımlı hâle getirilmesidir. Literatürde kadının ekonomik olarak şiddete maruz kalmasının nedeni büyük oranda eğitimsizlik olarak gösterilmektedir (Gökkaya, 2011: 101-112). Kadınlar, erkekler ile aynı eğitim düzeyinde olsalar dahi kadınlara çoğu zaman düşük ücret verilebilmektedir. Kadınların işe alınmasında çeşitli bahaneler (hamilelik dönemi ve çocuk doğurduğunda çalışamaz, duygusal davranır

vb.) üretilmekte, bu nedenle kadınlar iş için tercih edilmeyebilmektedir. Kadının maddi ve/veya manevi ihtiyaçlarını karşılamak için kurumlardan, bireylerden uzaklaştırmak, kadının görüşmesine engel olmak ya da kadının görüşmelerini denetlemek de ekonomik olarak şiddettir (Yanık, Hanbaba, Soygür, Ayaltı, ve Doğan, 2014: 104-111).

Eş ya da partnerler arasında ekonomik nedenlerle ortaya çıkan çatışma ve tartışmalar sonucunda kadınlar fiziksel şiddet ve/veya psikolojik şiddete maruz kalabilmektedir. Ekonomik şiddet, psikolojik şiddet ve/veya fiziksel şiddet yaşandığı durumlarda şiddete maruz kalan kadınların bu duruma sebebiyet veren şiddet türünü tespit edememesi şiddet durumunun sarmal bir şekilde devam etmesini pekiştirmektedir. (Eng, Li, Mulsow ve Fischer, 2010: 237-246). Kadınların çalışmalarına izin vermeme ya da onları çalışmaya zorlama, miras paylaşımı ile ilgili sorunlar ve kadınların aile içi maddi kararlarda söz sahibi olmaması gibi durumlar ekonomik şiddetin boyutlarından (Gürkan ve Coşar, 2009: 125-129).

1.2.5. Tek Taraflı Israrlı Takip

Sosyolojik ve psikolojik perspektiften bakıldığında; “stalking = ısrarlı takip” olgusu aslında eski bir kavramdır ancak kavramın hukuk literatürüne girmesi oldukça yenidir. İngilizce kökenli bu sözcüğü Türkçeye çevirdiğimizde; “musallat olma”, “dadanma”, “sırnaşma” gibi kavramlarla karşılarız. Israrlı takip olgusu esas olarak hukuk bilimine konu olmakla beraber psikoloji, sosyoloji, kriminoloji gibi birçok disiplinin de çalışma alanına dahil olmaktadır (Doğan, 2014: 135-154.).

Wells’ e göre (1997) ısrarlı takip, Bir kimsenin cinsel yönelim sebebiyle karşı tarafa taciz ya da sarkıntılık olarak tanımlanabilecek davranışları sistematik olarak sergilemesidir. 6284 Sayılı Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği’nin 3’üncü maddesinde tek taraflı ısrarlı takip: “aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, şiddet uygulayanın, şiddet mağduruna yönelik olarak, güvenliğinden endişe edecek şekilde fiziki veya psikolojik açıdan korku ve çaresizlik duygularına sebep olacak biçimde, içeriği ne olursa olsun fiili, sözlü, yazılı olarak ya da her türlü iletişim aracını kullanarak ve baskı altında tutacak her türlü tutum ve davranış” olarak tanımlanmıştır.

Bu tanımlardan hareketle, sürekli olarak telefonla arama veya çaldırma, mesaj atma, e-posta gibi kanallarla mesaj gönderme, cinsel içerikli mesaj ve fotoğrafları paylaşma, sosyal medyadan takip etme, kadının iş yerinde, okulunda veya yaşadığı yerde karşısına çıkma gibi eylemler tek taraflı ısrarlı takibe örnek olarak gösterilebilir.

1.2.6. Siber Şiddet

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede 4. Ulusal Eylem Planı (2021)'na göre siber şiddet; bireyin koşulları, özellikleri veya güvenlik açıklarından yararlanarak kişilerin fiziksel, cinsel, psikolojik ya da ekonomik zarara girmesi ile sonuçlanan veya sonuçlanma olasılığı olan eylemler ile sömürülmesini içerir.

Teknolojik gelişmelerle birlikte internet yaygınlaşarak dijital ve sosyal medya hesaplarının kullanımı kolaylaşmaktadır. İnternete ulaşmanın kolaylığı beraberinde yeni suç ve şiddet türlerini de hayatımıza sokmuştur. Siber şiddet de teknoloji ile birlikte hayatımıza giren şiddet biçimlerinden bir tanesidir (Aydemir, 2020: 167-180). Siber şiddet kavramı yerine bazen dijital şiddet, sanal şiddet ve çevrimiçi şiddet gibi kavramlar da kullanılabilmektedir. Kişilerle istekleri dışında iletişime geçmeye çalışma, uygunsuz veya cinsel içerikli mesajların gönderilmesi, kişisel bilgileri yaymak veya yaymakla tehdit etmek siber şiddet biçimlerine örnek gösterilebilir (Köseoğlu, 2018: 77-95). Kadınların maruz kaldığı siber şiddet biçimlerinin nedenleri üzerine yapılan bir araştırmada; “tanınmayan kişiler tarafından gönderilen istenmeyen mesajlar”, “yakın çevredeki kişilerin kadınların özel alanını gasp etmeleri” ve “kadınların kendilerini ifade etme şekillerine müdahale edilmesi” en sık karşılaşılan olaylar olduğu saptanmaktadır (Cirban ve Güneri, 2021: 362-370).

Kadınlara yönelik siber şiddet; sanal ortamda kadının bilgilerini ele geçirip bu bilgileri yayımlamakla kadını tehdit etmek, kadına cinsel içerikli mesajlar göndermek, iftira atmak, şantaj yapmak gibi eylemler olarak karşımıza çıkabilir. Kadınlar, web siteleri, sohbet odaları, sosyal medya hesapları gibi kanallarla söz konusu bu şiddete maruz kalabilmektedir. Birleşmiş Milletler tarafından 2015 yılında yayımlanan rapora göre kadınların %73'ü siber şiddete maruz kalmakta, Uluslararası Af Örgütü ise hayatlarında en az bir kez siber şiddetle karşılaşan kadın oranının %41 olduğunu belirtmektedir (UNESCO, t.y.).

İKİNCİ BÖLÜM

2. ŞİDDETİN SEBEPLERİ

Kadına yönelik şiddet, dünya genelinde ciddi bir sorundur ve kadınların güvenliğini tehdit eder. Bu sorunun çözümü için ilk adım, şiddetin sebeplerini anlamaktır. Çalışmanın bu bölümde kadına yönelik şiddetin sebepleri ele alınacak ve bu sorunun çözümüne yönelik öneriler sunulacaktır. Kadına Yönelik Şiddetin Sebepleri aşağıda yer alan başlıklar altında açıklanmaktadır:

1. Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği
2. Kültürel ve Sosyal Normlar
3. İletişim Sorunları
4. Ekonomik Sebepler
5. Psikolojik Nedenler
6. Alkol ve Uyuşturucu Kullanımı

2.1. TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ

Kadına yönelik şiddetin temel nedenlerinden biri toplumsal cinsiyet eşitsizliğidir. Toplumda erkeklerin üstünlüğüne ve kadınların ikinci sınıf vatandaş olarak görülmesine dayanan bu eşitsizlik, erkeklerin kadınlar üzerinde güç kullanmasına neden olabilir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, cinsiyetler arasında görev, rol ve sorumlulukların ayrımına dayanan bir sosyal yapıdır (UN WOMEN, t.y.) Bu yapı, erkeklerin kadınlara göre daha üstün olduğu bir düzenlemeye sahiptir ve kadınların birçok alanda erkeklerle eşit haklara sahip olamamasına neden olur. Bu yapı, kültürel normlar, gelenekler, inançlar, yasalar ve siyasi kararlar gibi birçok faktörden etkilenmektedir (Çubukçu, 2021: 222-238).

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin en önemli sonuçlarından biri, kadınların fırsatlardan ve kaynaklardan erkeklerle eşit şekilde yararlanamamasıdır. Kadınlar,

erkeklere göre daha az eğitim, iş ve siyasi katılım imkanına sahip olurlar. Bu durum, kadınların ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan yoksulluk ve dışlanmışlık yaşamasına neden olabilir. Bu nedenle, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin azaltılması ve kadınların eşit haklara sahip olması, sadece insan hakları açısından değil, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan da önemlidir (UN WOMEN, t.y.).

2.2. KÜLTÜREL VE SOSYAL NORMLAR

Kültürel normların kadına yönelik şiddete etkisi oldukça büyüktür (Kılıç, 2019). Bazı toplumlarda erkeklerin kadınlar üzerinde kontrol sahibi olması ve kadınların itaatkâr olması beklenir (Yılmaz, 2016: 45-56.). Bu kültürel normlar kadınların şiddet mağduru olmasına neden olabilir (Bilir, 2018: 23-34). Örneğin, Pakistan gibi bazı ülkelerde kadınların ailelerinden izin almadan evden çıkmaları yasaklanmıştır (Karaca, 2017: 56-68). Çoğu toplumda erkeklerin güçlü ve agresif olması beklenirken, kadınların duygusal ve kırılgan olması beklenir (Çelik, 2018: 67-78). Bu normlar erkeklerin kadınları kontrol etmelerine ve şiddet uygulamalarına neden olabilir. Ayrıca, birçok toplumda kadınların şiddete uğramaları utanç verici olarak görülür (Moreno, Jansen, Ellsberg, Heise ve Watts, 2006: 1260-1269; Arslan, 2017: 316-329). Bu nedenle, kadınlar şiddetin farkına varmalarına rağmen, çoğu zaman sessiz kalırlar ve yardım istemezler (Yılmaz, 2016: 45-56).

Sonuç olarak, kültürel ve sosyal normlar kadına yönelik şiddetin önemli bir etkenidir. Bu normların değiştirilmesi için toplumsal farkındalığın artırılması ve eğitim çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Ayrıca, kadınların şiddet mağduru olduklarında yardım alabilecekleri güvenli ortamların oluşturulması da önemlidir (Gill, 2014: 135-142).

2.3. İLETİŞİM SORUNLARI

İletişim eksikliği, kadına yönelik şiddetin en önemli etkenlerinden bir tanesidir. Türkiye'de yapılan bir araştırmada, şiddet gören kadınların %64'ünün eşleriyle yeterli iletişim kuramadıkları belirlenmiştir (Kanbur, "2018: 181–187.). Benzer şekilde, yurtdışında yapılan çalışmalar da iletişim eksikliğinin kadına yönelik şiddet üzerinde

önemli bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır (Johnson, Ferraro ve Dunlap, 2018: 2396–2422.).

İletişim eksikliği, şiddetin birincil nedeni olmasa da şiddetin oluşmasında ve devam etmesinde etkili bir faktördür. Eşler arasındaki iletişim eksikliği, sorunların çözümü için gerekli olan diyalog ve anlayışın sağlanamamasına neden olur. Bu da tartışmaların kavgaya dönüşmesine ve sonuç olarak şiddetin yaşanmasına yol açar.

Ayrıca, iletişim eksikliği, kadının şiddetle mücadelesinde de önemli bir engel olabilir. Şiddete uğrayan kadınlar, çoğu zaman kendilerini ifade etmekte zorlanır ve yardım isteyemezler. Bu da şiddetin devam etmesine ve kadının izole olmasına neden olur.

Sonuç olarak, iletişim eksikliği, kadına yönelik şiddetin önemli bir etkenidir. Eşler arasında sağlıklı bir iletişim kurulması, şiddetin önlenmesi için önemli bir adımdır. Ayrıca, kadınların şiddetle mücadele edebilmeleri için kendilerini ifade etme becerilerinin geliştirilmesi de önemlidir.

2.4. EKONOMİK SEBEPLER

Türkiye'de kadınların işgücüne katılım oranı oldukça düşüktür. TÜİK'in 2022 yılı verilerine göre, Türkiye'deki kadınların işgücüne katılım oranı sadece %35,1'dir. Kadınların işgücüne katılımının düşük olması, ekonomik bağımsızlıklarını kaybetmelerine ve şiddetin etkilerine daha fazla maruz kalmalarına neden olabilir. Buna ek olarak, Türkiye'deki kadınların büyük bir kısmı düşük ücretli ve güvencesiz işlerde çalışmaktadır. Düşük ücretler, kadınların ekonomik bağımsızlıklarını sınırlar ve ekonomik açıdan güçsüzleştirir. Bu da kadınların şiddete maruz kalma riskini artırır.

Türkiye'deki kadınların ekonomik durumu, diğer ülkelerdeki kadınların durumuna benzerlik göstermektedir Dünya genelinde yapılan araştırmalar, kadınların ekonomik bağımsızlıklarının artmasıyla birlikte kadına yönelik şiddetin azaldığını göstermektedir. Örneğin, Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından yapılan bir araştırmada, kadınların işgücüne katılımının artmasıyla birlikte kadına yönelik şiddetin azaldığı görülmüştür (ILO, t.y.)

2.5. PSİKOLOJİK NEDENLER

Kadına yönelik şiddetin psikolojik nedenleri arasında düşük özgüvenin önemli bir faktör olduğu belirtilmektedir (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2021.). Özgüven eksikliği, erkeklerin kendilerini güçlü ve egemen hissetme ihtiyacını artırarak kadına yönelik şiddet davranışlarını tetikleyebilmektedir (Akın, 2013: 303-317.) Ayrıca, öfke kontrol sorunlarının da kadına yönelik şiddetin bir diğer nedeni olduğu ifade edilmektedir (E. Dobash ve P. Dobash, 2015: 269-288).

Kadına şiddet uygulayanların psikolojik durumu incelendiğinde, genellikle kontrol kaybı, düşük özsaygı, düşük özgüven, saldırganlık ve düşük empati gibi özellikler görülmektedir (Köse, “2019: 1496-1509; Dutton ve Hemphill, 2019: 205-252). Bu kişiler genellikle çocukluklarında şiddete maruz kalmış, aile içi şiddete tanık olmuş veya duygusal ihmal ve istismara uğramış olabilirler (Karaçam, 2016: 1282-1292; Hamberger ve Potente, 2019: 232). Ayrıca, alkol veya uyuşturucu madde kullanımı, maddi sorunlar, işsizlik veya stres gibi faktörler de şiddet uygulayanların psikolojik durumunu etkileyebilir.

Bu durumun etkisi, şiddetin türüne ve şiddet uygulayanın psikolojik durumuna bağlıdır. Örneğin, düşük özsaygı ve düşük özgüven, şiddetin daha sık ve şiddetli olmasına neden olabilir. Kontrol kaybı ve saldırganlık, şiddetin daha yıkıcı ve ölümcül hale gelmesine yol açabilir. Düşük empati, şiddetin tekrarlanmasına neden olabilir.

Birçok araştırma, şiddet uygulayanların psikolojik durumunun tedavisi ile şiddetin azaltılabileceğini göstermektedir (Gürkan, Yıldız ve Duyan, “2015: 94-107; Babcock, , Green ve Robie, 2016: 3-12; Johnson: 2019: 57-66). Örneğin, psikoterapi, ilaç tedavisi, davranış değiştirme programları ve destek grupları, şiddet uygulayanların psikolojik durumunu iyileştirmek için kullanılabilir. Ancak, bu tedavilerin etkili olabilmesi için, şiddet uygulayanların kendilerini değiştirmeye istekli olmaları gerekmektedir.

Sonuç olarak, kadına şiddet uygulayanların psikolojik durumu, şiddetin nasıl ortaya çıktığını ve nasıl azaltılabileceğini anlamak için önemlidir. Şiddet uygulayanların psikolojik durumu, şiddetin türüne ve şiddet uygulayanın psikolojik

durumuna bağılı olarak etkilerini gösterebilir. Ancak, şiddet uygulayanların psikolojik durumunun tedavisi ile şiddetin azaltılabileceğı de unutulmamalıdır.

2.6. ALKOL VE UYUŞTURUCU KULLANIMI

Alkol ve uyuşturucu kullanımı, kadına yönelik şiddeti arttıran etkileri nedeniyle büyük bir sorundur. Hem alkol hem de uyuşturucu kullanımı, bir kişinin davranışlarını kontrol etme yeteneğini azaltarak, şiddetli davranışlara neden olabilir. Ayrıca, alkol ve uyuşturucu kullanımı, kadınların savunmasız hale gelmesine ve şiddet riskinin artmasına neden olabilir.

Örneğin, Boyle ve diğerleri (2018) tarafından yapılan bir araştırmada, alkol tüketiminin kadına yönelik şiddetle doğrudan ilişkili olduğu bulunmuştur. Araştırmada, alkol tüketimi ile kadına yönelik şiddet arasındaki ilişki, kadınların alkol tüketimi sırasında veya sonrasında şiddete maruz kalma olasılığının artmasıyla açıklanmıştır.

Benzer şekilde, Abbey ve diğerleri (2017) tarafından yapılan bir çalışmada, alkol tüketiminin kadına yönelik cinsel saldırı ile doğrudan ilişkili olduğu bulunmuştur. Araştırmacılar, alkolün, saldırganların kontrolünü azaltarak ve kadınların savunmasız hale gelmesine neden olarak, cinsel saldırıya yol açtığını göstermiştir.

Birçok çalışma, alkol ve uyuşturucu madde kullanımının kadına yönelik şiddetin artmasında bir etken olduğunu göstermektedir. Özellikle alkol kullanımı, şiddet oranının artmasına ve şiddetin daha ciddi boyutlara ulaşmasına neden olmaktadır. Türkiye'de yapılan bir araştırmada, kadınların %74'ünün şiddete maruz kaldıkları olayda saldırganın alkollü olduğu tespit edilmiştir (Çetin, Şimşek, Çankaya, 2016: 1-7). Yine Türkiye'de yapılan bir araştırmada, uyuşturucu madde kullanan erkeklerin kadına yönelik şiddet uygulama oranının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Sözeri ve Özden, 2015,1-16).

Alkol ve uyuşturucu kullanımı, şiddeti arttıran etkileri nedeniyle büyük bir sorundur. Kadına yönelik şiddetle mücadelede, alkol ve uyuşturucu madde

kullanımının önlenmesi de önemli bir adımdır. Bunun için, toplumda farkındalık oluşturmak ve rehabilitasyon hizmetlerinin sunulması gerekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde “Araştırmanın Amacı ve Önemi”, “Araştırmanın Yöntemi”, “Evren ve Örneklem”, “Verilerin Toplanması ve Analizi” ile “Araştırmanın Sınırlılıkları” “başlıklarına yer verilmektedir.

3.1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu çalışmanın amacı; üniversite öğrencilerinin kadına yönelik şiddet algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesidir. Kadına yönelik şiddet konusunda üniversite öğrencisi erkek ve kadınların zihinsel imajlarına dair daha kapsamlı veriler elde etmek ve üretilen metaforları ortaya çıkarmak çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Türkiye’de şiddet konusunda yapılan araştırmalar daha çok kadınların görüşlerini yansıtır niteliktedir. Bu araştırmada örneklem olarak erkek öğrenciler de ele alınarak; kadına yönelik şiddetin önlenmesi için belirleyicilerin tespit edilmesi adına erkeklerin kadına yönelik şiddeti algılama/tanımlama biçimlerinin saptanması da amaçlanmıştır.

Bu noktadan hareketle söz konusu çalışmanın kadın öğrencilerin yanı sıra erkek öğrencilerin de kadına yönelik şiddet hakkında algılarını ortaya koyarak kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin çalışmalara önemli katkı sunacağı düşünülmektedir.

3.2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışmada metafor analizi yöntemi kullanılmaktadır. Metafor analizi, sosyal bilimlerde birçok araştırma yöntemi arasında yer alan bir nitel araştırma yöntemidir (Miles, Huberman ve Saldaña, 2014: 109-112). Bu yöntem, araştırmacının dilin

metaforik yapısını inceleyerek, insanların dünya görüşlerini, algılarını ve davranışlarını anlamak için kullanılan bir tekniktir (Lakoff ve Johnson, 2008: 3-4). Metafor analizi, dilin yapısına ve kullanımına odaklanır ve sıklıkla sözlü veya yazılı metinlerin analizinde kullanılır (Miles, Matthew, Huberman, A. Michael ve Saldaña, 2014: 109-112). Bu yöntemde araştırmacı, metindeki belirli kelimelerin ve ifadelerin kullanımını inceler ve bunların hangi metaforlarla ilişkili olduğunu belirler. Bu analiz, metaforların insanların dünya görüşlerine nasıl etki ettiğini ve insanların belirli konulara nasıl baktığını anlamak için kullanılır. Bu yöntem, nitel araştırma yöntemleri arasında yer alır ve sıklıkla gözlemsel çalışmalarla birlikte kullanılır (Lakoff ve Johnson, 2008: 3-4). Metafor araştırmalarında “gibi” ifadesi konu ile kaynak arasındaki benzerliği çağrıştırmak; “çünkü” ifadesi ise katılımcıların kendi benzetimlerine gerekçe veya mantıksal dayanak üretmeleri için kullanılmaktadır (Saban, 2004: 131-155).

Metafor analizi, araştırmacının metnin içindeki metaforların türlerini ve sayısını belirlemesine olanak tanır ve bu da insanların dünya görüşlerini, algılarını ve davranışlarını anlamaya yardımcı olur.

3.3. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini; 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Giresun ili Piraziz ilçesinde bulunan Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan 31 kadın, 33 erkek öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmış olup Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde okuyan bütün öğrencilere ulaşılmıştır. Çalışmaya dahil olma ve dışlama kriterleri aşağıda belirtildiği şekildedir.

1. Dahil olma kriterleri: 18 yaşından büyük olmak, ana dili Türkçe olmak ve verinin toplandığı zaman diliminde derslere devam ediyor olmaktır.
2. Dışlama kriterleri: Araştırmaya katılmak istemeyen, yabancı uyruklu olan ve formu eksik dolduran öğrenciler araştırma dışında tutulacaktır.

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ

Araştırmada veri toplama aracı olarak sosyodemografik bilgi formu (Ek-1 Bkz.). ile araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu (Ek-2 Bkz.). kullanılmaktadır. Güvenirlik aşamasında Miles-Huberman modelinden yararlanılmıştır. İçsel tutarlılığı sağlamak, yani veri setinin güvenilirliğini belirlemek için farklı kodlayıcılar arasında görüş birliğinin sağlanması gerekmektedir. Görüş birliği için benzerlik formülü kullanılmaktadır: “ $\Delta = C \div (C + \partial) \times 100$.” Formülde, Δ : Güvenirlik katsayısını, C : Üzerinde görüş birliği sağlanan konu/terim sayısını, ∂ : Üzerinde görüş birliği bulunmayan konu/terim sayısını ifade etmektedir. İçsel tutarlılığı veren kodlama denetimine göre kodlayıcılar arası görüş birliğinin en az %80 olması beklenmektedir (Baltacı, 2017: 1-15.). Bu aşamada güvenirlik için iki araştırmacıdan uzman görüşü alınmıştır (biri doçent diğeri doktoralı psikiyatri hemşiresi) arasındaki görüş birliğidir. Bu hesaplama göre iki araştırmacı arasındaki görüş birliği %80’nin üzerindedir: “ $(45) \div (45 + 7) \times 100 = 86.5$.”

Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Fen ve Mühendislik Bilimleri Araştırmaları Etik Kurulu’ndan 07 Aralık 2022 tarih ve 29/02 sayılı Etik Kurul Kararı ile araştırmanın yapılması uygun bulunduktan sonra veriler öğrencilere bilgilendirilmiş gönüllü olur formu ile birlikte sunulup toplanmaya başlanmıştır (Ek-3/4 Bkz.). Veriler 01/01/2023-30/03/2023 tarihleri arasında toplanmıştır.

Sosyodemografik Bilgi Formu; yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir durumu, aile yapısı, yaşadığı yer, kadına yönelik şiddete aile içinde tanıklık edip etmediği ve aile içi şiddete maruz kalıp kalmadığına ilişkin sorulardan oluşmaktadır.

Yarı-yapılandırılmış görüşme formu tamamlanması gereken iki cümleden ve açık uçlu bir sorudan oluşmaktadır ve katılımcıların cümlede boş bırakılan yerleri doldurması istenmektedir.

1. “Kadına yönelik şiddet ya benzer.
Çünkü.....”
2. “Kadına yönelik şiddet sorununu
..... ya benzer. Çünkü
.....”

3. “Kadına yönelik şiddete ilişkin düşüncelerinizi açıklar mısınız?”

Öğrencilerin forma yazdıkları yanıtlar, bu araştırmada temel veri kaynağı olarak kullanılmaktadır. Toplanan verilerin analiz edilmesi ve yorumlanmasında nitel araştırma deseninden, verilerin değerlendirilmesinde ise metaforik içerik analizi tekniklerinden faydalanılmaktadır. Tanımlayıcı özelliklerin açıklanmasında SPSS 24.0 paket programı ile sayı, yüzde ve ortalama gibi tanımlayıcı istatistiklere yer verilmektedir. Toplanan verilerin çözümlenmesinde beş aşamada gerçekleştirilen içerik analizi kullanılmıştır (Kardaş ve Ü. Dinçer, 2022: 317-327).

1. Kodlama/adlandırma ve ayıklama aşaması: Katılımcılardan toplanan formlar ayıklama işleminden geçirilecektir. Toplanan metaforlar alfabeyle uyumlu olarak sıralandıktan sonra her biri numaralandırılarak birer kod numarası verilmektedir (MC1, MC2, MC3 gibi).

2. Tasnif etme (eleme ve arıtma) aşaması: Bu aşamada her metafor parçalara ayrıştırılacak, diğer metaforlarla ortak özellikleri, benzerlikleri kontrol edilecektir. Bunun için metaforlar ve açıklamalar tekrar tekrar okunacak, gözden geçirilmektedir. Metaforun açıklama kısmı ile metafor arasında tutarsızlık veya bağlantı bulunmayan cevaplar kapsam dışı bırakılmıştır.

3. Kategori geliştirme aşaması: Tüm formların gözden geçirilip, kodlama ve ayıklama işlemleri yapıldıktan sonra metaforlar, açıklamaları ve açıklamanın ne anlama geldiği dikkate alınarak kategorileştirme aşamasına geçilmiştir. Kategoriler belirlenirken metaforları açıklayan kısmı ayrıca incelenerek anlam metaforunu en iyi temsil edecek kategoriye yerleştirilmeye çalışılmaktadır.

4. Geçerlik ve güvenirliği sağlama aşaması: Bu aşamada da metaforların kavramsal kategorileri temsil edip etmediğini ortaya koymak amacıyla alanında uzman iki akademisyenin görüş ve önerilerine başvurulmuştur. Oluşturulan kategoriler ile uzmanların yaptıkları eşleştirmeler karşılaştırılmıştır.

5. Verileri bilgisayar ortamına aktarma aşaması: Bulguların yorumlanması, her bir kavramsal kategoriye ve bu kategorilere ait metaforları içeren tabloların oluşturulması ve katılımcıların demografik bilgileri, metafor ve kategorilerin yüzde değerlerinin hesaplanması amacıyla bilgisayar ortamına veriler girilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda değerlendirme ve yorumlama yapılmıştır.

3.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırmanın evrenini; 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Giresun ili Piraziz ilçesinde bulunan Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan 31 kadın, 33 erkek öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmış olup Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde okuyan bütün öğrencilere ulaşılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak sosyodemografik bilgi formu ile araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmaktadır.

Sosyodemografik Bilgi Formu; yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir durumu, aile yapısı, yaşadığı yer, kadına yönelik şiddete aile içinde tanıklık edip etmediği ve aile içi şiddete maruz kalıp kalmadığına ilişkin sorulardan oluşmaktadır. Yarı-yapılandırılmış görüşme formu tamamlanması gereken iki cümleden ve açık uçlu bir sorudan oluşmaktadır ve katılımcıların cümlede boş bırakılan yerleri doldurması istenmektedir.

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen ve on ili etkileyen deprem felaketi araştırmamızda kısıtlılık oluşturmuştur. Deprem bölgesinde yaşayan öğrencilere ulaşılması ve sağlıklı cevaplar alınması zorlaşmıştır. Aynı zamanda eğitimin online devam etmesi sebebiyle yüz yüze yapılması planlanan anketler online ortamda yapılmıştır. Öğrencilerin bu süreçte telefonu ya da bilgisayarı etkin kullanamaması ve yaşanan deprem felaketinden psikolojik anlamda olumsuz etkilenmeleri araştırmanın veri toplama sürecini zorlaştırmış ve sınırlılık oluşturmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. BULGULAR

“Hemşirelik bölümü Öğrencilerinin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Algılarının Değerlendirilmesi: Bir Metafor Analizi” adlı bu çalışma kapsamında yapılan araştırma sonucunda elde edilen bulgular belirli kategorilerde aşağıda açıklanmıştır. Bu doğrultuda ilk tabloda araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin verilere yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Sosyodemografik Özellikleri

	Kadın (n=31)		Erkek (n=33)		Test değeri	p değeri
Yaş (ortalama±SS)	20.45±1.48		22.58±2.79		-3.763	0.000
	n	%	n	%		
Medeni durum						
Bekar	31	100.0	33	100.0		
Evli	0	0.0	0	0.0		
Gelir durumu						
Gelir gidere eşit	19	61.3	17	51.5	3.437	0.179
Gelir giderden az	10	32.3	16	48.5		
Gelir giderden fazla	2	6.5	0	0.0		
Aile yapısı						
Çekirdek	25	80.6	24	72.7	0.558	0.455
Geniş	6	19.4	9	27.3		
Yaşadığı yer						
İl	16	51.6	12	36.4	3.827	0.148
İlçe	11	35.5	10	30.3		
Köy	4	12.9	11	33.3		

Tablo 1’deki verilere bakıldığında araştırma kapsamındaki kadın katılımcıların yaş ortalamaları (20.45±1.48), erkek katılımcıların yaş ortalamalarından (22.58±2.79)

küçüktür ve aradaki fark istatistiksel açıdan anlamlıdır ($p<0.05$). Kadın ve erkek katılımcıların tümü bekar bireylerden oluşmaktadır ($p>0.05$). Kadın katılımcıların 19'u gelirlerinin giderlerine eşit olduğunu, 10'u gelirlerinin giderlerinde az olduğunu, 2'si ise gelirlerinin giderlerinden fazla olduğunu beyan etmektedir. Erkek katılımcıların gelirle ilgili beyanları ise şu şekildedir: 17 kişi gelirlerinin giderlerine eşit olduğunu ve 16 kişi gelirlerinin giderlerinden az olduğunu belirtmektedir. Kadın katılımcıların 25'i, erkek katılımcıların 24'ü çekirdek ailede, kadın katılımcıların 6'sı, erkek katılımcıların ise 9'u geniş aile içerisinde yaşamaktadır. Bu verilere bakıldığında kadınlarda %80.6, erkeklerde %72.7 oranında çekirdek aile yapısı karşımıza çıkmaktadır. Yaşanılan yer beyanlarına göre ise kadınların 16'sının yaşadığı yeri il, 11'inin ilçe, 4'ünün ise köy olarak belirttiği görülmekte. Erkeklerde bu sayılar 12 il, 10 ilçe ve 11 köy olarak belirtilmiştir. Bu sayılara göre kırsal alanda yaşayan erkek oranının daha fazla olduğu sonucuna ulaşabiliriz. Kadın ve erkek öğrencilerin gelir durumu, aile yapısı ve yaşadığı yer bakımında aralarında istatistiksel açıdan bir fark yoktur ($p>0.05$).

Araştırmaya dâhil olan katılımcıların şiddete ilişkin deneyimlerine ilişkin bulgular aşağıdaki Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Şiddete İlişkin Deneyimleri

	Kadın (n=31)		Erkek (n=33)		Test değeri	p değeri (Anlamlılık)
	n	%	n	%		
Aile içinde kadına yönelik fiziksel şiddete tanıklık etme durumu						
Evet	11	35.5	3	9.1	6.515	0.015
Hayır	20	64.5	30	90.9		
Aile içinde kadına yönelik sözel/duygusal şiddete tanıklık etme durumu						
Evet	20	64.5	13	39.4	4.039	0.044
Hayır	11	35.5	20	60.6		
Aile içinde kadına yönelik ekonomik şiddete tanıklık etme durumu						

Evet	15	48.4	10	30.3	2.196	0.138
Hayır	16	51.6	23	69.7		
Aile içinde kadına yönelik cinsel şiddete tanıklık etme durumu						
Evet	0	0.0	0	0.0		
Hayır	31	100.0	33	100.0		
Aile içinde fiziksel şiddete maruz kalma durumu						
Evet	8	25.8	5	15.2	1.121	0.290
Hayır	23	74.2	28	84.8		
Aile içinde sözel/duygusal şiddete maruz kalma durumu						
Evet	21	67.7	14	42.4	4.135	0.042
Hayır	10	32.3	19	57.6		
Aile içinde ekonomik şiddete maruz kalma durumu						
Evet	6	19.4	6	18.2	0.014	0.904
Hayır	25	80.6	27	81.8		
Aile içinde cinsel şiddete maruz kalma durumu						
Evet	0	0.0	0	0.0		
Hayır	31	100.0	33	100.0		

Katılımcıların şiddete ilişkin deneyimlerini içeren Tablo 2’de yer alan verilere baktığımızda cinsel şiddet dışında aile içinde şiddete maruz kalma ve şiddete tanıklık etme oranlarının ciddi seviyelerde olduğunu görmekteyiz. Katılımcılar aile içinde hiç cinsel şiddete tanıklık etmediğini ve maruz kalmadığını ifade etmekte. Katılımcıların en yüksek oranda maruz kaldığı ve aile içinde tanıklık ettiği şiddet türü ise duygusal şiddet olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kadın katılımcıların %35.5’i aile içinde fiziksel şiddete tanıklık ettiğini ifade ederken erkek katılımcılar %9.1 oranında aile içinde fiziksel şiddete tanıklık ettiğini ifade etmiştir (**p değeri** 0.015). Aile içinde kadına yönelik sözel/duygusal şiddete

tanıklık etme durumu %64.5 iken erkek katılımcılarda %39.4'tür (**p değeri** 0.044). Aile içinde sözel/duygusal şiddete maruz kalma durumuna baktığımızda ise kadın katılımcıların %67.7'si, erkek katılımcıların ise %42.4'ü bu şiddet türüne maruz kaldığını ifade etmişlerdir (**p değeri** 0.042). Yukarıda değerleri gösterilen şiddet türlerine verilen yanıtlarda erkek ve kadın katılımcılar arasında büyük farklılık bulunmaktadır. Bu farklılığın sebebinin iki cinsiyetin şiddet olarak tanımladığı eylemlerin farklı olmasından, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden ve aile içinde kadınların şiddete daha açık olmasından kaynaklandığını değerlendirmekteyiz

Katılımcıların %25.8'i erkek katılımcıların ise %15.2'si aile içinde fiziksel şiddete maruz kaldığını ifade etmektedir. Fiziksel şiddete maruz kalma ve tanıklık etme oranı kadın katılımcılarda erkek katılımcılara göre daha yüksektir. Burada da aile içi şiddette şiddet gösterenlerin genellikle erkekler olduğunu göz ardı etmemek gerekir. Kadınların şiddete tanıklık etme noktasında da çoğunluğu oluşturması kimi zaman şiddetin kabullenilmesi, öğrenilmesi ve benimsenmesi gibi boyutlarda yansıtılabildiği vurgulanmalıdır.

4.1.1. Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Metaforlar

Bu çalışma kapsamında soru kategorilerinden birini kadına yönelik şiddete ilişkin akla gelen metaforlar oluşturmuştur. Söz konusu metaforlar konusunda katılımcıların cevaplarına ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3. Öğrencilerin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Metaforları

	Cinsiyet	Metafor	Metaforun anlamı
Öğrenci 1	Kadın	Ateş	Yakıcıdır.
Öğrenci 2	Erkek	Bir çiçeği soldurmaya	Kadınlar insandır biz insan oğlu, kadınları üzersek hayatın bir anlamı, rengi kalmaz.
Öğrenci 3	Erkek	Bir kuşun kanadının kırılmasına	Kuş kanadı kırılınca uçamaz, kadın da şiddete maruz kalınca kanadı kırılır.
Öğrenci 4	Kadın	Ruhumuza zarar vermeye	Hepimizin ruhu onun karnında üflenir.

Öğrenci 5	Erkek	Yarım kalan umut	İstemediğiniz şeylere, duygusal olarak zor durumda bırakılabiliyorsunuz.
Öğrenci 6	Kadın	Cinayet	Her anlamda şiddet yaşayan bir kadının yaşamı anlamsızdır. Kadın ölüden farksız bir duruma gelmiştir, yaşamak istemez.
Öğrenci 7	Erkek	Bütün insanlığa yapılmış bir şiddete	Kadın insandır bizler insan oğlu, onlara karşı yapılan bütün kötülükler bize de yapılmıştır.
Öğrenci 8	Kadın	Açmış bir çiçeğin koparılmasına	Her kadın bir çiçektir.
Öğrenci 9	Erkek	Acizliği ve güçsüzlüğüyle dibe batmış birine	Koruyup kollamak gerekirken bu tarz hareketlerde bulunmak bu sonucu doğurur.
Öğrenci 10	Kadın	Gül dalından koparmaya	Gül dalından kopunca nasıl soluyorsa kadın da şiddetten sonra öyledir.
Öğrenci 11	Kadın	Suç	Hiçbir şekilde şiddet affedilemez.
Öğrenci 12	Kadın	Aciz insanlara	Hiçbir yerde var olamamış, benliğini böyle doldururlar, acizce.
Öğrenci 13	Kadın	Eşitsizlik ve insanın duygusuz bir hayvan olmasına	Kendini eşiyle bir görmeyen bireyler hayvandan farksızdır.
Öğrenci 14	Kadın	Bir yaranın kabuğunu sürekli koparmaya	Kadın her şiddete maruz kaldığında o yaranın kabuğu kopar ve yeniden kanama başlar.
Öğrenci 15	Erkek	Ağaç budamaya	Her ikisinde de savunmasız bir canlıya uygulanan bir şiddet mevcut.
Öğrenci 16	Erkek	Herkese şiddete	Kadına yönelik şiddet herkese yapılmış sayılır.
Öğrenci 17	Kadın	Eksik puzzle	Eksikliğini kadının güçsüzlüğünü kullanarak kapatmaya çalışır.
Öğrenci 18	Erkek	Acizliğe	Bence kadına şiddet uygulayan erkekler acizdir.
Öğrenci 19	Kadın	Caniliğe	Bir kadın da olsa insan da olsa her türlü şiddet canilik, insafsızlıktır.
Öğrenci 20	Kadın	Çiçeği soldurmaya	Erkekler çiçekten anlamıyor.
Öğrenci 21	Kadın	Kalbi parçalamaya	Kalp vücudun ayakta durmasını sağlar. Kalbi parçalarsan vücut yaşayamaz. Aynı şekilde kadın da toplumun ayakta

			durmasını sağlar. Kadına şiddet uygulanırsa da toplum ayakta kalmaz.
Öğrenci 22	Kadın	İnsanlıktan çıkmaya	Bir kadına şiddet uygulamak acizliktir.
Öğrenci 23	Erkek	Cehaletin yansımasına	Sadece cahil ve konuşma yetisi olmayan insanların son çaresidir şiddet.
Öğrenci 24	Erkek	Bitmesi gereken bir olaya	Erkek ve kadın aynı haklara sahiptir.
Öğrenci 25	Erkek	İnsanlıktan nasiplenmemiş bir yobazlık	Çünkü her insanı bir kadın doğurur, büyütür, yedirir, içirir, sever.
Öğrenci 26	Erkek	Alçaklığa	Kadınlar savunmasızdır.
Öğrenci 27	Kadın	Acizliğe	Şiddet uygulayan kişi acizdir.
Öğrenci 28	Erkek	Vicdansızlığa	Kadın da bir insandır, şiddet insanlığa sığmaz.
Öğrenci 29	Kadın	Bir çiçeğin dalından koparılmasına	Günden güne solar ve hayatının hiçbir anlamı kalmaz.
Öğrenci 30	Erkek	Yapılan bir yanlış	Bence şiddet gösterenin kendi benliğine yapmış olduğu bir saygısızlıktır.
Öğrenci 31	Erkek	Psikolojik rahatsızlığa	Yapılmaması gereken bir şeydir, davranış bozukluğudur.
Öğrenci 32	Kadın	Deniz yıldızına	Ne beyinleri vardır ne de kalpleri, dümdüz yaşarlar.
Öğrenci 33	Kadın	Güçsüz insanların güç gösterisine	Her şey şiddet değildir, konuşarak da halledilir.
Öğrenci 34	Kadın	Alçaklık ve nankörlüğe	Kadın erkeğe göre daha savunmasızdır, bundan fayda bilip şiddet gösteren de alçaktır.
Öğrenci 35	Erkek	Hayvanlığa	Çok fazla gerekmedikçe kadına şiddet yapılmamalıdır.
Öğrenci 36	Kadın	Dili tutulmuş bir insana	Her şeyi görürsünüz ve duyarsınız ama korkudan konuşamazsınız.
Öğrenci 37	Kadın	Bibere	Acı yiyorum diye övünen insanlar şiddet uyguladığında da şunu şunu dövdüm, yaptım gibi boş şeylere övünür.
Öğrenci 38	Kadın	Bir nesil	Çünkü kadınlar çocuklarını büyütür.
Öğrenci 39	Kadın	Cinayet	İnsanın ruhunu öldürür.
Öğrenci 40	Kadın	Baskı ve çaresizlik	Bir kadının üstünde istediği baskıyı kuramayınca insanlar, kabullenemeyip

			şiddete başlar. Bu noktadan sonrası da kadının çaresizliği olur.
Öğrenci 41	Erkek	Korkaklık	Üste çıkmanın formülüdür şiddet uygulamak.
Öğrenci 42	Kadın	Su içen yaralı bir hayvana	Kadını dövmesinin iyi olduğunu zanneder ama kendisini, yani ilişkisini, kendisine olan sevgiyi ya da en ufak bir duyguyu öldürdüğünün farkında değildir.
Öğrenci 43	Erkek	Kendi nefesini kesmeye	Kadın bir toplumun en önemli bireyidir.
Öğrenci 44	Kadın	Gelişmemiş toplum göstergesine	Medeniyet eksikliğinin göstergesidir.
Öğrenci 45	Kadın	Bombaya	İnsanlar bir anlık öfkeleriyle hareket ediyorlar.
Öğrenci 46	Kadın	Erkeklerden nefret etmeye	Şiddet gören çoğu kadın sadece şiddet gördüğü bireye değil bütün karşı cinse nefret doluyor.
Öğrenci 47	Kadın	Acizliğe	Aciz insanların yaptığı gövde gösterisidir.
Öğrenci 48	Kadın	Nefret ve öfkeye	Karşı koyulamaz bir durum olduğu için.
Öğrenci 49	Erkek	Cehalete, vicdansızlığa	Çünkü kadın demek anne demektir, insanın annesine zarar vermesi hangi vicdana sığar?
Öğrenci 50	Kadın	Başkalaşmaya	Çünkü şiddet uygulayan kişi o an başka bir yapıya bürünüyor, benliğini kaybediyor.
Öğrenci 51	Erkek	Aile içi şiddet	Aile içinde meydana gelir.
Öğrenci 52	Erkek	Anneye vurmaya	Her kadın bir anne adaydır.
Öğrenci 53	Erkek	Çiçeksiz bahara	Bahara anlam katan, insan oğlunu ferah kılan çiçeklerdir, kokularıdır. Kimse çiçekler açmadan, çimenler yeşermeden, ağaçlar çiçeklerini açmadan baharın geldiğini anlayamaz.
Öğrenci 54	Erkek	Hayatsızlığa	Kadına gösterilen şiddet başka bir hayatın olmamasıdır.
Öğrenci 55	Erkek	Acizliğe	Kendini toplumda aciz gören kişiler kadınlarda üstünlük kurmak isteyince şiddet oluyor.
Öğrenci 56	Erkek	Çiçeği koparmaya	Kadınlar çiçekler kadar güzeldir ve şiddetle onları soldururuz.

Öğrenci 57	Erkek	Susuz bırakılan çiçeğe	Çünkü şiddete uğrayan kadın varlığını sürdürür ancak susuz bırakılan çiçek gibi günden güne solar.
Öğrenci 58	Erkek	İnsan dışı bir varlık	İnsan olmayan kişi, savunmasız ve gücünün altındaki kişilere zarar verir.
Öğrenci 59	Erkek	Ağaçsız ormana	Ağaç olmadıkça orman anlamını kaybeder.
Öğrenci 60	Erkek	Hastalıklı olma	Hastalıklı (zihinsel olarak) olmayan bir kişi şiddete başvurmaz. Özellikle kendinden daha güçsüz, birisinin annesi, ablası, kardeşi olan birine şiddet uygulamaz.
Öğrenci 61	Erkek	İçsel kötülüğün dışı vurumuna	Kendi yetersizliğini örtbas etmeye çalışır.
Öğrenci 62	Erkek	Yobazlığa	Çünkü bunu yapanlar yobazdır.
Öğrenci 63	Erkek	İnsan olmamaya	Bunu yapan insan değildir.
Öğrenci 64	Erkek	İdam cezasına	Çünkü cezalar caydırıcı olmadığı için herkes istediğine istediğini yapıyor, o yüzden çok net ve kesin hükümler gereklidir.

Öğrencilerin şiddeti anlatmak için seçtikleri metaforlar incelendiğinde şiddeti anlatırken kısmen yumuşak denilebilecek bir üslup kullandıkları söylenebilir. Örneğin çiçek metaforu tercih edilerek çiçeğin soldurulması, çiçeğin koparılması gibi durumlarla metafor oluşturulmuştur. Şiddet ve çiçeğin koparılması ya da soldurulmasıyla açıklanmaya çalışılması verilen cevaplar arasında dikkat çekmektedir. Görece daha sert ifadelerle şiddeti metaforlaştıran cevapların az sayıda olduğunu söyleyebiliriz. Acizlik, canilik, cehalet, nankörlük, hayvanlık gibi görece daha sert kavramların metafor kullanımı da yer almaktadır. Cevaplar arasında 1 erkek öğrencinin verdiği ‘ıdam cezası’ cevabı dikkat çekmektedir. Bunu açıklarken cezaların caydırıcı olmadığını vurgulayarak kesin hükümlerin gerekliliğini vurgulamıştır. Katılımcının açıklaması sorun tanımı ve çözüm önerisi boyutuyla diğerlerine göre farklılık taşımaktadır. Dikkat çekici bir diğer husus ise yine bir erkek öğrencinin kadına yönelik şiddeti “hayvanlığa” benzetip devamında “çok fazla gerekmedikçe kadına şiddet yapılmamalıdır” cevabını vermesidir. Öğrencinin şiddeti insanlık dışı

olarak görüp yine de gerektiğinde şiddete başvurulabilir düşüncesinde olması toplumsal etkiden kurtulamadığının bir göstergesi olarak yorumlanmaktadır.

4.1.2. Kadına Yönelik Şiddet Sorununu Çözmeye İlişkin Metaforlar

Öğrencilerden şiddeti tarif eden metafor belirlemelerinin ardından, kadına yönelik şiddet sorununu çözmeye ilişkin metafor ve bunların anlamlarını belirlemeleri istenmiştir. Bu doğrultuda verilen cevaplara aşağıda Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Kadına Yönelik Şiddet Sorununu Çözmeye İlişkin Metaforları

	Cinsiyet	Metafor	Metaforun anlamı
Öğrenci 1	Kadın	Toplum	Karmaşıktır.
Öğrenci 2	Erkek	Ağacı yaşken eğmeye	Aslında basit bir eğitimden geçiyor, çocuk nasıl yetişirse öyle devam eder.
Öğrenci 3	Erkek	İnsanları cehaletten kurtarmaya	İnsanlar cahil oldukça mantıklı davranamaz ama bilgili insanlar neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilirler.
Öğrenci 4	Kadın	Hiç çiçek açmayan toprakta çiçek açtırmaya	Çünkü toprak üstündeki güzelliklerle vardır.
Öğrenci 5	Erkek	Mutsuzluğa	Duygusal olarak da yoruluyor insan.
Öğrenci 6	Kadın	İnsanlığı kurtarmaya	Kadına yönelik şiddet çözülsürse gerçek anlamda yaşayan canlı sayısı artmış olacaktır.
Öğrenci 7	Erkek	Refah düzeyi yüksek bir topluma	Kadınlara karşı yapılan kötü davranışlar onları başarılı oldukları alanlardan uzaklaştırıyor.
Öğrenci 8	Kadın	Savaşı kazanmaya	Erkeklerle kadınlar arasında bir eşitsizlik savaşı var.
Öğrenci 9	Erkek	Mucize bir çözüme	Bu konu her toplumda var olan ve azalmak yerine artan bir duruma evrildi.
Öğrenci 10	Kadın	Boşa kürek çekmeye	Asla bir sonuca varılmıyor.
Öğrenci 11	Kadın	Ülkeyi kurtarmaya	Kadınlar çok değerlidir.
Öğrenci 12	Kadın	Toplumun benliğini baştan oluşturmaya	Toplumumuz gereği şiddet mağduru insanlar ne yazık ki hep varlar.

Öğrenci 13	Kadın	Doğmamış bebeklerin yaşam hakkını geri vermeye	Şiddet sırasında yaşanan binlerce düşük vakaları önlenebilirdi.
Öğrenci 14	Kadın	İlaca	Kadın ilacını aldıkça yani sevgiyi saygıyı aldıkça iyileşir.
Öğrenci 15	Erkek	Kurtuluş Savaşı'na	Her ikisinin de kazanılması tüm ülke için bir milat.
Öğrenci 16	Erkek	Herkesin sorununu çözmeye	Sorun çözüldüğünde daha güzel bir toplum oluşur.
Öğrenci 17	Kadın	İçi hazine dolu sandığın kaybolan anahtarını bulmaya	Anahtarı kullanarak hazineye ulaşabiliriz.
Öğrenci 18	Erkek	Gelişmişliğe	Kadına yönelik şiddet azaldıkça gelişmişlik artar.
Öğrenci 19	Kadın	Samanda iğne aramaya	İnsanoğlunun geçmişten gelen bu alışkanlığı atması çok zor.
Öğrenci 20	Kadın	Çocuğa	Çocuklar da ilgi şefkat ister.
Öğrenci 21	Kadın	İnsan hayatı kurtarmaya	Birinin hayatını kurtarmış oluruz.
Öğrenci 22	Kadın	Ahlaklı bir toplum olmak için çabalamaya	Ahlaklı bir toplumun temeli annedir.
Öğrenci 23	Erkek	Yıkılacak bir yerdeki ve düzendeki kişilerin kurtarılmasına	Toplum düzeni ve ailelerin temelinden biri kadın olduğu için.
Öğrenci 24	Erkek	Eğitim	Eğitimle düzelecektir.
Öğrenci 25	Erkek	Çağ atlamaya	Kadın üretkendir.
Öğrenci 26	Erkek	Laiklik ve modernlik	Tek yolu budur.
Öğrenci 27	Kadın	Rahat bir nefes almaya	Çünkü nefes almak önemlidir.
Öğrenci 28	Erkek	Kadınlara karşı saygı göstermeye	Çünkü kadınlar duygusaldır.
Öğrenci 29	Kadın	Dünyayı bir meteordan kurtarmaya	Güç ama çok güzel bir durum olduğu için.
Öğrenci 30	Erkek	Eğitim	Toplum ne kadar eğitim görür ise aile içine de yansır, aile de zaten toplumu oluşturur.
Öğrenci 31	Erkek	Kördüğüm	Çözülemez.
Öğrenci 32	Kadın	İmkansız	İnsanlar değişmez, 7 yaşında neysen 70 yaşında da osun.

Öğrenci 33	Kadın	Huzur	Şiddet bittiği an huzur başlar, konuşarak anlaşma, dinleme...
Öğrenci 34	Kadın	Kurtuluşa	Kadınlar şiddet mağduru olmaktan kurtulmak istiyorlar.
Öğrenci 35	Erkek	Çok zor	Eğitimsiz bir toplumu eğitmek lazım.
Öğrenci 36	Kadın	Bir insana özgürlüğünü vermeye	Dünyada çokça görülen ve bir türlü önüne geçilemeyen bir sorundur.
Öğrenci 37	Kadın	Filizlenen kuru dala	Tekrar kurur mu diye endişelenirsin fakat umudun da her zaman vardır.
Öğrenci 38	Kadın	Samanda iğne bulmaya	Çünkü zordur.
Öğrenci 39	Kadın	Önemli	Büyük bir problemidir.
Öğrenci 40	Kadın	Kurtuluş ve rahatlık	Bu şiddeti yaşayan binlerce belki de milyonlarca kadının rahat bir hayata sahip olması sağlanıyor, kadının kurtuluşu oluyor bu durum.
Öğrenci 41	Erkek	Kördüğüm	Şiddet uygulayanlar aynı savunmayı yaparlar ama şiddet görenler farklı kafa yapılarında.
Öğrenci 42	Kadın	Dikenli, uzun bir yola	Dikenlerin kökünü kurutmadığımız sürece o dikenler hep o yoldadır. Kesseniz de yani ceza verseniz de işe yaramaz, sorunun köküne inmeniz gerekir.
Öğrenci 43	Erkek	Çocuğunun nefes almasına	Annesiz yaşamak hiçbir çocuk istemez.
Öğrenci 44	Kadın	Kıştan sonra ilk baharın gelmesine	Güneşin doğması gibidir kadınların gülmesi.
Öğrenci 45	Kadın	İnsanın kıyafetine sıçrayan ateşi söndürmeye	Yüzyıllardır süregelen kadına şiddet artık bitmeli.
Öğrenci 46	Kadın	Kül olmuş bir ormana fidan dikmeye	Her ölen kadın bir anne veya anne adayı yani geleceğimiz, onlar katledildikçe gelecek katlediliyor.
Öğrenci 47	Kadın	Huzur	Kadının var olması her şeyi güzelleştirir. O yüzden kadının huzurlu, mutlu olması demek toplumun huzurlu, refah içinde olması demektir.
Öğrenci 48	Kadın	Zor bir savaş	Çok zor bir durumdur.

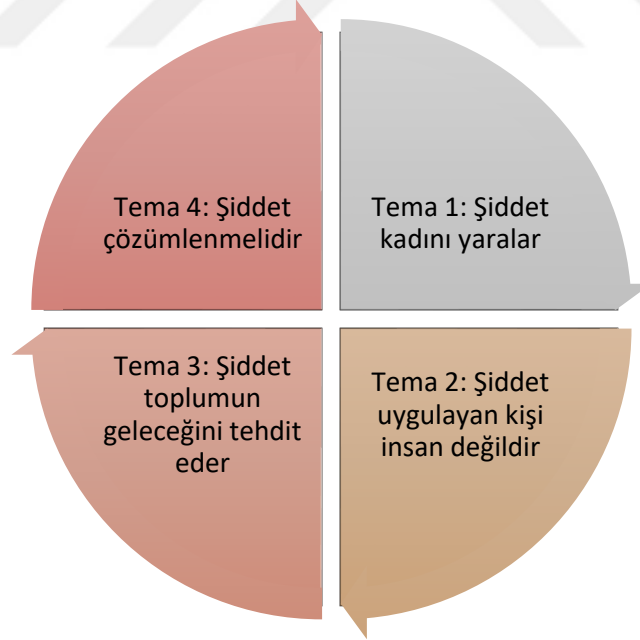
Öğrenci 49	Erkek	Anlayışa	Çünkü anlayışlı olan biri asla kadını küçümsemez, onu da bir varlık olarak görür.
Öğrenci 50	Kadın	Yaraya	Çünkü yara kaldırıldıkça yeniden kabuk bağlar, kabuklar bitse bile izi hep var olur.
Öğrenci 51	Erkek	Soruna	Sorunun çözülmesi gerekir.
Öğrenci 52	Erkek	Savaşı sonlandırmaya	Her iki taraf da mutlu olur.
Öğrenci 53	Erkek	Dünyadaki huzuru ve barışı sağlamaya	Temelinde şiddet yatan olay insanın küçüklüğünden farklı yöne sapmasına, bilinçaltında farklı durumlar beslemesine sebep olur, bu durum çözülürse sağlıklı insanlar çoğalır, bu da huzuru getirebilir.
Öğrenci 54	Erkek	Çiçeklerin açmasına	Kadına yönelik şiddet önleğinde hayat daha güzel daha renkli bir hal alır.
Öğrenci 55	Erkek	Boşa konuşmaya	Kişi kendi bildiğinden devam edecek diye düşünüyorum.
Öğrenci 56	Erkek	Güneşin açması	Kadınlar güldüğünde dünya güzelleşir.
Öğrenci 57	Erkek	Kıştan bahara geçişe	Bu sorun çözülünce toplum nefes alacak ve zor günleri geride bırakıp güneşli günlere "merhaba" diyebileceğiz.
Öğrenci 58	Erkek	Eşitlik, adalet ve güneşin doğuşuna	Kadınlarımız başımızın tacı olmalı, bizi dünyaya getiren kadınlardır, onların değerini hiçbir zaman göz ardı etmemeliyiz. Unutmasınlar ki bir erkeği de bir kızı da doğuran kadınlardır.
Öğrenci 59	Erkek	Ağaç dikmeye	Daha güzel yarınlar daha yaşanabilir hayat.
Öğrenci 60	Erkek	Hastalıktan kurtulma	Çünkü şiddetten arınmış bir topluma sağlıklı bir toplum diyebiliriz.
Öğrenci 61	Erkek	Daha iyi ve ahlak seviyesi yüksek bir yere sahip olmaya	Hiçbir sorun şiddete dönüşmemeli.
Öğrenci 62	Erkek	Atatürkçü zihniyete	Kadınlarımızın bugünkü özgürlükte ve eşitlikte olmasını Atatürk sağlamıştır.
Öğrenci 63	Erkek	Bir yetimin başını okşamaya	Mutlu olur.

Öğrenci 64	Erkek	Çok güzel bir çözüm	Benim de 3 kız kardeşim ve annem var, en başta onları düşünerek tüm kadınların korkusuzca hareket etmesini isterim.
-------------------	-------	---------------------	---

Araştırmaya katılanların şiddeti sorunu çözmeye yönelik kullandıkları metaforlara bakıldığında kısmen soyut ifadelerin tercih edildiği görülmektedir. Erkek öğrencilerin verdikleri cevaplar arasında ‘kördüğüm’ metaforunun kullanılması, bunun yanında ‘imkânsız’, “çok zor” ifadeleriyle şiddetin çözümüne yönelik görüş bildirmeleri dikkat çekmektedir. Bunların yanında öne çıkan kavramlar olarak eğitim ve gelişme vurgusu göze çarpmaktadır.

4.1.3. Erkek Katılımcıların Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Metaforlarından Elde Edilen Temalar

Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin sorulara verdiği cevaplar tema esaslı sınıflandırılmasıyla yapılan incelemeye ilişkin grafik aşağıda oluşturulmuştur.

Grafik 1. Erkek Katılımcıların Cevaplarının Temalara Göre Sınıflandırılması

Erkek öğrencilerin cevaplara temalara göre sınıflandırılarak incelendiğinde ortaya çıkan vurgular aşağıda Tablo 5 ile gösterilmiştir.

Tablo 5. Erkek Katılımcıların Cevaplarının Temalara Göre Sınıflandırılması

Temalar	Metafor	Sayı	%
Tema 1: Şiddet kadını yaralar.	Bir çiçeği soldurmaya	1	3,0
	Bir kuşun kanadının kırılmasına	1	3,0
	Çiçeği koparmaya	1	3,0
	Susuz bırakılan çiçeğe	1	3,0
	Yarım kalan umut	1	3,0
Tema 2: Şiddet uygulayan kişi insan değildir.	Aciz bir insana	3	9,2
	İnsan dışı bir varlık	3	9,2
	Psikolojik rahatsızlığa	2	6,2
	Vicdansızlığa	2	6,2
	Yobazlığa/cehalete	2	6,2
	Alçaklığa	1	3,0
	Korkaklık	1	3,0
	Yapılan bir yanlış	1	3,0
	İçsel kötülüğün dışı vurumuna	1	3,0
	İnsanlıktan nasiplenmemiş bir yobazlık	1	3,0
Tema 3: Şiddet toplumun geleceğini tehdit eder.	Bütün insanlığa yapılmış bir şiddete	1	3,0
	Kendi nefesini kesmeye	1	3,0
	Çiçeksiz bahara	1	3,0
	Ağaçsız ormana	1	3,0
	Ağaç budamaya	1	3,0
	Herkese şiddete	1	3,0
	Aile içi şiddet	1	3,0
	Anneye vurmaya	1	3,0
	Hayatsızlığa	1	3,0
Tema 4: Şiddet çözümlenmelidir.	Bitmesi gereken bir olaya	1	3,0
	İdam cezasına	1	3,0

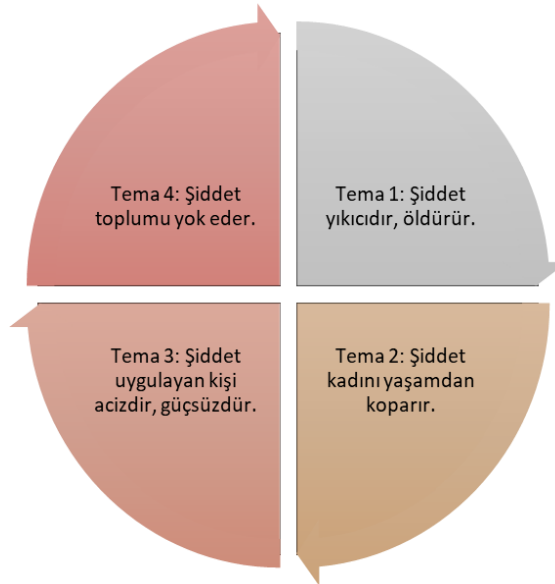
Erkek öğrencilerin metafor analizi yoluyla elde edilen temaları (n=33). Erkek öğrencilerin cevapları temalara göre sınıflandırılarak incelendiğinde şu temalar öne çıkmaktadır:

- Şiddet kadını yaralar,
- Şiddet uygulayan kişi insan değildir,
- Şiddet toplumun geleceğini tehdit eder,
- Şiddet çözülmemelidir.

Erkek öğrencilerin cevaplarının sınıflandırıldığı 4 temel tema kapsamında verilen cevaplar incelendiğinde “Şiddet Çözülmemelidir” temasının kullanıldığı cevapların oranının az olması dikkat çekmektedir. Yukarıda da vurgulandığı gibi şiddet konusunu duygu ve davranış içeren kavramlarla anlatmak, somut çözüm odaklı düşüncelerin önüne geçmektedir.

4.1.4. Kadın Katılımcıların Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Metaforlarından Elde Edilen Temalar

Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin sorulara verdiği cevaplar tema esaslı sınıflandırılmasıyla yapılan inceleme aşağıdaki grafik aracılığıyla da görülebilir.

Grafik 2. Kadın Katılımcıların Cevaplarının Temalara Göre Sınıflandırılması

Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin sorulara verdiği cevaplar tema esaslı sınıflandırılmasıyla yapılan incelemeye ilişkin tablo aşağıda oluşturulmuştur.

Tablo 6. Kadın Katılımcıların Cevaplarının Temalara Göre Sınıflandırılması

Temalar	Metafor	Sayı	%
Tema 1: Şiddet yıkıcıdır, öldürür.	Cinayet	2	6,6
	Ateş	1	3,2
	Ruhumuza zarar vermeye	1	3,2
	Suç	1	3,2
	Caniliğe	1	3,2
	Bombaya	1	3,2
Tema 2: Şiddet kadını yaşamdan koparır.	Açmış bir çiçeğin koparılmasına	2	6,6
	Gülü dalından koparmaya	1	3,2
	Çiçeği soldurmaya	1	3,2
	Bir yaranın kabuğunu sürekli koparmaya	1	3,2
	Deniz yıldızına	1	3,2
	Dili tutulmuş bir insana	1	3,2
	Baskı ve çaresizliğe	1	3,2
Tema 3: Şiddet uygulayan kişi acizdir, güçsüzdür.	Acizliğe	3	9,8
	Bir hayvana	2	6,6
	İnsanlıktan çıkmaya	1	3,2
	Alçaklık ve nankörlüğe	1	3,2
	Eksik puzzle	1	3,2
	Güçsüz insanların güç gösterisine	1	3,2
	Bibere	1	3,2
	Başkalaşmaya	1	3,2
Tema 4: Şiddet toplumu yok eder.	Kalbi parçalamaya	1	3,2
	Gelişmemiş toplum göstergesine	1	3,2
	Bir nesil	1	3,2
	Erkeklerden nefret etmeye	1	3,2
	Nefret ve öfkeye	1	3,2

Kadın öğrencilerin metafor analizi yoluyla elde edilen temaları (n=31). Kadın öğrencilerin cevapları temalara göre sınıflandırılarak incelendiğinde şu temalar öne çıkmaktadır:

- Şiddet yıkıcıdır, öldürür
- Şiddet kadını yaşamdan koparır,
- Şiddet uygulayan kişi acizdir, güçsüzdür,
- Şiddet toplumu yok eder.

Kadın katılımcıların cevapları sonucu ortaya çıkan temalar için kullanılan metaforlar erkeklerinkine göre daha çok çeşitliliğe sahiptir. Cevaplar arasında şiddet erkeklerin güç gösterisi, suç, canilik, hayvanlık, acizlik gibi metaforlarla ve erkeklerle karşı ortaya çıkan nefret duygusu ile anlatıldığı görülmektedir. “Cinayet”, “açmış bir çiçeğin koparılması”, “hayvan”, “acizlik” metaforları dışında katılımcıların tercih ettiği metaforların kullanım oranları arasında büyük farklılık bulunmamaktadır.

Erkek ve kadın katılımcıların verdiği cevapların sınıflandırıldığı temalar karşılaştırıldığında hem erkekler hem de kadınlar şiddetin kadını yaşamdan koparması ya da yaralaması şeklinde bir tema öne çıkmaktadır. Bunun yanında şiddetin topluma etkisi de iki katılımcı grubun verdiği cevaplar da ortaya çıkan temalardan birini oluşturmuştur. Şiddetin toplumun geleceğini tehdit ettiği ve yok edeceğini dikkat çekilen temalar erkek ve kadın katılımcıların cevaplarının temalarından birini oluşturmuştur. Şiddeti uygulayan kişiye yönelik olarak “acizlik, güçsüzlük, insan değildir” nitelemeleriyle katılımcı gruplar benzer temada buluşmuştur.

4.2. TARTIŞMA

Kadına yönelik şiddet algısı, insanların bu sorunu nasıl tanımladıkları ve anladıkları konusunda da önemlidir. Bu algı, kadınların suçlanması veya şiddetin normalleştirilmesi gibi yanlış inançların ortadan kaldırılmasına yardımcı olabilir. Bu, kadınların kendilerine yönelik şiddetle mücadele etmelerine ve destek almalarına yardımcı olabilir. Kadına yönelik şiddet algısı, bir kişinin kadına yönelik şiddetin

doğasını ve sıklığını algılaması ve anlamasıdır. Algı, kişilerin şiddeti tanımlama şekli ve şiddetin kabul edilebilirliği konusunda tutumlarına yansır.

Kadına yönelik şiddet algısı, toplumsal cinsiyet rolleri ve kültürel normlar tarafından şekillendirilir. Örneğin, bazı toplumlarda kadına yönelik şiddet kabul edilebilir bir davranış olarak görülebilir veya kadınların erkeklerden daha zayıf ve savunmasız olduğu düşüncesi yaygın olabilir. Bu tür inançlar, kadına yönelik şiddeti normalleştirerek, mağdurları susturarak ve saldırganları koruyarak sonuçlanabilir.

Bununla birlikte, kadına yönelik şiddet algısı, eğitim ve farkındalık yoluyla değiştirilebilir. Eğitim, kadına yönelik şiddetin ne olduğunu, nedenleri ve sonuçlarını anlatarak, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın hakları konusunda farkındalık yaratarak, toplumda daha sağlıklı bir algı oluşturabilir. Kadınların sesini duyurması, medyanın sorununun kamuoyuna yansıtılması ve toplum liderlerinin bu konuya odaklanması da önemlidir.

“Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Algılarının Değerlendirilmesi: Bir Metafor Analizi” adlı bu çalışma ile sınırlı sayıda da olsa erkeklerin algısı hakkında veriler ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu çalışma ile katılımcılardan şiddeti ve şiddetin çözümüne yönelik öneri geliştirmek konusunda metafor belirlemeleri istenmiştir. İlk göz çarpan bu konunun genç kitle tarafından tarif edilmesinin zorluğu olmaktadır. Cevaplar incelendiğinde adeta metafor bulmakta zorlanıldığı izlenimi uyanmıştır. Bunun yanında şiddet uygulayan kişilerin tarifinde acizlik, cehalet gibi tariflerin net olarak belirlenmesi önem taşımaktadır. Şiddetin “Güçsüz insanların güç göstergesi”, “cehaletin yansımasına” gibi metaforlarla tanımlanması, şiddet uygulayan bireyin eğitiminin ve yetiştirilme tarzının önemini vurguladığı söylenebilir. Bunun yanı sıra tercih edilen metaforlarla şiddetin çözümü konusunda zengin bir perspektif yansıtıldığı söylenememektedir.

Sargın (2018), Necmettin Erbakan Üniversitesi'nin farklı fakültelerinde öğrenim gören 62 kadın, 57 erkek, toplam 119 gönüllü öğrenci ile gerçekleştirdiği ve öğrencilerinin kadına yönelik algılarının belirlendiği metafor çalışmasında Kadın katılımcıların kendilerine ilişkin olumlu metaforlar ürettiğini (örneğin; cennet kuşu, inci, benzersiz varlık gibi..), erkek katılımcıların ise daha çok olumsuz anlam içeren metafor (Örneğin; şeytan, saatli bomba, canavar, volkan ve yağmur gibi.) ürettiği

sonucuna ulaşmıştır. Kadın katılımcıların kendilerini olumlu metaforlarla tanımlarken, erkek katılımcıların daha olumsuz metaforlar kullanmış olmaları, kadına yönelik şiddet algısının cinsiyet temelli önyargılarla şekillenebileceğini göstermektedir. Sözer ve Özkan'ın (2014) Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programı öğrencilerinin kadın olgusuna ilişkin algılarının (metaforların) ortaya konması amacıyla yaptıkları çalışmada da erkek öğrencilerin daha olumsuz metaforlar ürettiği saptanmaktadır. Çalışmamızda da benzer şekilde kadın katılımcılar şiddetin yıkıcı etkilerine erkek katılımcılara göre daha fazla vurgu yapmaktadır. Buradan hareketle şiddet algısının cinsiyet temelli farklılıklar göstereceğini söylemek mümkündür. Özabacı ve Erkan'ın (2015) çalışmasında; “Yıkım olarak şiddet”, “Öğrenilmiş çaresizlik olarak şiddet”, ve “Uzun vadeli etkileri olan bir ruh hali olarak şiddet” ortaya çıkan metaforlardan bazılarıdır. Çalışmamızda da öğrenciler şiddetin yıkıcı ve uzun vadeli etkilerine vurgu yapmaktadırlar. Aynı zamanda kadına yönelik şiddet sorununu çözme konusunda verilen “Boşa kürek çekmeye benzer” yanıtı da “Öğrenilmiş çaresizlik olarak şiddet” metaforuyla paralellik göstermektedir.

Çaldak (2021)'in kadına şiddet kavramına ilişkin yüklenen anlamların incelenmesi amacıyla üniversite öğrencileri ile yaptığı metafor analizine dayalı araştırması sonucunda, kadına yönelik şiddetin, asıl önemli sebebinin toplumsal cinsiyet temelli olduğu saptanmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların en çok ürettiği iki metafor “medeni olmayan bir davranış olması” ve “topluma zarar vermesi” metaforlarıdır. Çalışmamızda elde edilen “şiddet uygulayan kişi insan değildir” ve “şiddet toplumu yok eder” temaları ile “gelişmemiş toplum göstergesi” metaforları Çaldak (2021)'in çalışmasıyla büyük benzerlik taşımaktadır.

Tanrıöğen (2018)'in üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada öğretmen adayı öğrencilerin çeşitli metaforlar ürettikleri ve en çok güzellik kavramı sonrasında töre, küçük gelinler, toplumsal roller, toplumsal normlar üzerinde yoğunlaştıkları sonucuna varılmaktadır. Çalışma sonucunda, toplumsal normların cinsiyet eşitsizliğinin artmasına neden olduğuna ulaşılmaktadır. Diğer bir faktör ise töre metaforu sonucu ulaşılan şiddetin, erkeklerin insan olgusuna aykırı yetiştirilme tarzından kaynaklı olmasıdır. Çalışmamızda katılımcılar benzer şekilde kadına yönelik şiddeti; “İnsan dışı bir varlık”, “İnsan olmamaya”, “İnsanlıktan çıkmaya”, “İnsanlıktan nasiplenmemiş bir yobazlık” metaforları ile tanımlamaktadır.

Mansour (2021) yaptığı çalışmada kadın ve erkek öğrencilerin şiddet algısını ortaya koymaktadır. Çalışma sonucunda erkek katılımcıların şiddeti daha çok fiziksel zarar verme veya güç kullanma olarak algıladığı kadınların ise şiddet olarak tanımladığı eylemlerin daha çeşitli olduğu saptanmaktadır. Kadın ve erkek katılımcılar tüm şiddet türlerini suç olarak tanımlamakla birlikte şiddeti nasıl tanımladıkları konusunda büyük farklılıkların olduğu gözlenmiştir. Çalışmamızda erkek ve kadın katılımcıların aile içinde farklı şiddet türlerine tanıklık etme ve maruz kalma oranlarını karşılaştırdığımızda benzer bir yorum yapabilmek mümkündür. Her iki cinsiyetinde şiddeti suç olarak görmesi, yıkıcı etkisine vurgu yapmasının yanı sıra, erkek katılımcılar ile kadın katılımcıların şiddet olarak tanımladığı uygulamaların birbirinden farklı olduğu değerlendirilmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak burada sınırlı bir çalışma ile kadına şiddet literatürüne katkı sunulmaya çalışılmıştır. Yapılan çalışmada elde edilen sonuçlar literatürdeki çalışmalarla benzerlik göstermekle birlikte, katılımcı kitlesinin ortaya koyduğu özgün düşüncelerin başka çalışmalara kaynaklık edeceği düşünülmektedir. Her geçen gelişen kadına şiddet literatürünün uygulamalara önemli katkı sunacağı öngörülmektedir. Toplumsal farkındalığın oluşması, eğitimin artırılması gibi şiddetin çözümüne katkı sunacak öneriler benzer çalışmalarla geliştirilecektir.

Kadına yönelik şiddet tüm toplumlarda görülen en önemli insan hakları ihlallerinden biri olarak toplumsal eşitsizliğin hem nedeni hem sonucu olmakta, toplumda ciddi sağlık sorunlarına yol açmakta ve toplumsal yapıda oldukça yıkıcı etkiler yaratmaktadır. Aynı zamanda toplumsal güvenliği de zedelemektedir. Bu sebeple kadına yönelik şiddetin önlenmesi uluslararası bir öneme sahiptir. Bireylerin bu şiddet türünü nasıl anlamlandırdıkları ve algıladıklarının analiz edilmesi kadına yönelik şiddetin önlenmesi hususunda önemli bir veri kaynağı olmaktadır. Kadına yönelik şiddet algısı konusunda yapılan araştırmalar, bu sorunun toplumda nasıl algılandığına dair önemli bilgiler sunmaktadır. Bireylerin şiddet algısı ortaya konulduktan sonra şiddetin önlenmesi adına yapılacak faaliyet ve politikalar aktörler tarafından daha sağlıklı planlanabilir. Bu çerçevede yapılabilecek örnek çalışma ve faaliyetler şunlar olabilir:

5.1. EĞİTİM VE FARKINDALIK OLUŞTURMA

Kadına yönelik şiddeti önlemenin ilk adımı, toplumların ve devletlerin eğitim ve farkındalık oluşturma çabalarına yatırım yapmalarıdır. Eğitim kurumları, medya ve sivil toplum kuruluşları, cinsiyet eşitliği ve kadın hakları konularında eğitim programları düzenlemeli ve toplumu bu konularda bilinçlendirmelidir. Okullarda, üniversitelerde ve toplum merkezlerinde kadına yönelik şiddet konusunda eğitim

programları düzenlenmelidir. Bu programlar, kadına şiddetin nedenleri, sonuçları ve toplumun bu konuda rolü hakkında bilgi vermelidir. Ancak üzerinde durulması gereken en önemli husus; farkındalık oluşturmaya çalışırken odaklanılması gereken olumsuz tavırlar, şiddet ve şiddetin yıkıcı etkileri değil, olumlu ve şiddetten uzak insan ilişkilerin güzellemesi olmalıdır.

Toplumda farkındalık yaratmak amacıyla seminerler, konferanslar ve atölye çalışmaları düzenlenmelidir. Televizyon, radyo, internet ve diğer medya platformlarında kadına yönelik şiddetle ilgili kampanyalar düzenlenmelidir. Bu kampanyalar, şiddetin kabul edilemez olduğunu vurgulamalı ve toplumu harekete geçirmeye yönelik olmalıdır. Sosyal medya platformları, şiddeti teşvik eden içerikleri engellemeli ve kullanıcıları bu tür içerikleri bildirmeye teşvik etmelidir.

Son olarak siyasi liderler, dini liderler, ünlü isimler ve diğer toplum liderleri kadına yönelik şiddeti kınamalı ve toplumda olumlu bir değişiklik yapma konusunda öncü rol oynamalıdır.

5.2. HUKUKİ DÜZENLEMELER

Devletler, kadına yönelik şiddeti caydırıcı hukuki düzenlemeleri hayata geçirmelidir. Bu düzenlemeler, şiddet mağdurlarını korumak, şiddetin failine ceza vermek ve toplumu caydırmak amacıyla olmalıdır. Ayrıca, kadınların şiddetle mücadelede hukuki destek alabilmelerini sağlayacak hukuk yardımı programları oluşturulmalıdır. Yapılan hukuki düzenlemelerinde belirli aralıklarla gözden geçirilip güncellenmesi, ortaya çıkacak yeni suç türlerini cezalandırmada etkisinin artırılması gerekmektedir.

Devletler, kadına yönelik şiddeti izlemek ve denetlemek için etkili mekanizmalar oluşturmalıdır. Bu mekanizmalar, şiddet olaylarını kayıt altına almalı, mağdurlara yardım sağlamalı ve faili adalete teslim etmelidir. Aynı zamanda, toplumun şiddetle mücadelede daha etkili bir şekilde işbirliği yapmasını teşvik etmelidir.

5.3. KRİZ MERKEZLERİ VE DESTEK HİZMETLERİ

Kadınlar şiddete maruz kaldıklarında güvenli bir yere sığınabilecekleri kriz merkezlerine erişim sağlanmalıdır. Bu merkezler, mağdurlara psikolojik destek, hukuki yardım ve barınma imkanı sunmalıdır. Ayrıca, kadınların ekonomik bağımsızlığını desteklemek amacıyla istihdam fırsatları ve mesleki eğitimler sunulmalıdır. Ülkemizde hali hazırda sunulmakta olan bu hizmetler ne yazık ki yetersiz kalmaktadır. Sığınma evleri, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri gibi uygulamaların ülke geneline yayılması önem arz etmektedir.

5.4. TOPLUM KATILIMI VE İŞBİRLİĞİ

Kadına yönelik şiddeti önlemenin etkili bir yolu, toplumun bu konuda aktif olarak katılımını teşvik etmektir. Sivil toplum kuruluşları, yerel topluluklar ve özel sektör, kadına yönelik şiddetle mücadelede devletlerle işbirliği yapmalıdır. Bu işbirliği, daha kapsamlı ve sürdürülebilir çözümlerin bulunmasına yardımcı olabilir.

5.5. ERKEKLERİN KATILIMI

Kadına yönelik şiddetin faali genellikle erkeklerdir. Bu sebeple erkek bireyler baz alınarak yapılacak faaliyet ve politikalar şiddetin önlenmesi konusunda daha güçlü ve kesin sonuçlar doğurabilir. Bu anlamda;

Erkeklerin de şiddeti önlemek için aktif bir rol oynamaları teşvik edilmelidir. Erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitilmesi ve kadına yönelik şiddeti kınamaları önemlidir. Erkeklerle, toplumsal cinsiyet rolleri, şiddetin zararları, cinsel ve duygusal ilişkilerde sağlıklı iletişim becerileri gibi konularda eğitimler verilebilir. Bu eğitimler, erkeklerin şiddetle mücadelede daha bilinçli ve duyarlı olmalarına yardımcı olabilir.

Toplum liderleri, ünlüler ve sporcular gibi erkek rol modeller, şiddeti önleme çabalarına destek vererek genç erkeklere olumlu davranışları örnekleyebilirler. Erkekler arasında şiddeti ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğini tartışmak ve bunlara karşı çıkmak için erkek ittifakları oluşturulabilir. Bu ittifaklar, destek ve dayanışma sağlayabilir.

Şiddet eğilimleri olan erkeklere, özel olarak bu konuda eğitim almış uzmanlar tarafından danışmanlık hizmetleri sunulabilir. Bu hizmetler, şiddeti önlemeye yönelik stratejiler geliştirmelerine yardımcı olabilir. Şiddet uygulayan bireyin psikolojik destek alması, şiddete uğrayan bireyin psikolojik destek alması kadar önemlidir.

Bu çalışmalar, kadına yönelik şiddet algısını değiştirmeye yardımcı olabilir ve toplumun bu sorunla mücadelede daha etkili bir şekilde katkıda bulunmasına olanak sağlayabilir. Ancak, bu çalışmaların sürdürülebilir ve uzun vadeli olması önemlidir. Aynı zamanda aktörler ve politika uygulayıcıları bu faaliyet ve çalışmalarını şiddet ortaya çıkmadan önce hayata geçirmelidirler. Bir başka deyişle koruyucu düzenlemeler yanında önleyici düzenlemelere de ağırlık verilmelidir.

KAYNAKÇA

- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği, Resmî Gazete 28532, 18 Ocak 2013.
- Abbey, A., Zawacki, T., Buck, P. O., Clinton, A. M., ve Mcauslan, P., (2017). Sexual Assault And Alcohol Consumption: What Do We Know About Their Relationship And What Types Of Research Are Still Needed?, *Aggression And Violent Behavior*, 32, 21-35.
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2021). Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı 2021-2025”.
- Akın, Ü., (2013). Kadına Yönelik Şiddet ve Psikolojik Sorunlar,. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 5(3)303-317.
- Arslan, G. (2017). Toplumsal Cinsiyet Normlarının Kadına Yönelik Şiddetin Normalleştirilmesindeki Rolü , *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 14(2) , 316-329.
- Babcock, J. C., Green, C. E., ve Robie, C. (2016) Does Batterers' Treatment Work?: A Meta-Analytic Review of Domestic Violence Treatment, *Clinical Psychology Review*, 46, 3-12.
- Baltacı, A. (2017). Miles-Huberman model in qualitative data analysis. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 1-15.
- Bilir, P. (2018). Kültür ve Kadına Yönelik Şiddet. *Journal of Academic Researches in Humanities*, 9(1), 23-34.
- Boyle, M. H., Georgiades, K., Cullen, J., Racine, Y., ve Burns, J. L. (2018). Alcohol Use, Drinking Contexts and Intimate Partner Violence: A Comparative Analysis of A Cohort of Community-Dwelling Young Adults in Canada .*Journal of Epidemiology and Community Health*, 72 (7) 610.
- Cirban E. ve Güneri, S. (2021). Kadına Yönelik Şiddetin Dijital Dünyaya Yansıması. *Uluslararası İnsan Çalışmaları Dergisi*, 4(8), 362-370.

- Çaldak, H. (2021). Üniversite Öğrencilerinin Bakış Açısı ile “Kadına Şiddet Kavramı. Temaşa Felsefe Dergisi, 15, 159-172.
- Çankaya, A. (2019). Şiddet Uygulayan Erkeklerin Psikolojik Tedavisi. Sosyal Güvenlik Dergisi, 3(2), 57-66.
- Çelik, A. (2018). Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Açısından Sosyal Normlar ve Kadına Yönelik Şiddet,. Journal of Gender Studies, 5 (2) , 67-78.
- Çetin, B., Şimşek, Z., ve Çankaya, S. (2016) Kadına Yönelik Şiddet Olaylarındaki Fail Profili: Polis Kayıtlarına Göre Bir Değerlendirme. Adli Tıp Dergisi, 30(1), 1-7.
- Çubukçu, A., (2021). Toplumsal Cinsiyet Eşitliği: Kavramsal ve Teorik Bir Bakış. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 41(2) ,222-238.
- Aydemir, İ.(2020). Sağlık Çalışanlarının Cam Tavan Algılarının Toplumsal Cinsiyet Algısı ile İlişkisi. Batı Karadeniz Tıp Dergisi, 4 (3), 167-180.
- Dobash, R. E., ve Dobash, R. P. (2015). The Nature and Antecedents of Violent Events. Journal of Interpersonal Violence, 30(9), 269-288
- Doğan, D. R. (2014). Kadına Yönelik Şiddetin Bir Türü Olarak, Israrlı Takip (Stalking) Kavramı ve Suçu. Ankara Barosu Dergisi, 2, 135-154.
- Dutton, D. G., ve Hemphill, K. J. (2019), Treating Men Who Batter: Theory, Practice, and Programs, Routledge, 205-252
- Eng, S., Li, Y., Mulsow, M., ve Fischer, J.(2010) Domestic Violence Against Women in Cambodia: Husband’s Control, Frequency of Spousal Discussion, and Domestic Violence Reported by Cambodian Women. Journal of Family Violence, 25(3), 237-246.
- Garcia-Moreno, C., Jansen, H. A., Ellsberg, M., Heise, L., ve Watts, C. H. (2006). Prevalence of Intimate Partner Violence: Findings From the WHO Multi-Country Study on Women's Health and Domestic Violence. The Lancet, C368 (9543), 1260-1269.

- Gill, A. K. (2014). Domestic Violence Against Women: A Literature Review. *Annals of the National Academy of Medical Sciences*, 50 (3-4), 135-142.
- Gökkaya, V. B. (2011). Türkiye’de Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 12 (2) 101-112.
- Gürkan, C. Ö. ve Coşar, F. (2009.) Ekonomik Şiddetin Kadın Yaşamındaki Etkileri. *Uluslararası Disiplinler Arası Kadın Çalışmaları Kongresi*, İstanbul, 125-129.
- Gürkan, Ö., Yıldız, M., ve Duyan, V. (2015). Kadına Yönelik Şiddetin Psikolojik Boyutu ve Tedavisi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5 (44), 2015, 94-107.
- Hamberger, L. K., ve Potente. T. (2019) *Counseling and Psychotherapy with Men Who Batter*, Routledge
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabı, Ankara 2008.
- Miles, Matthew B., Huberman, A. Michael ve Saldaña, J. (2014). *Qualitative Data Analysis: A Methods Sourcebook and The Coding Manual for Qualitative Researchers*. *Technical Communication Quarterly*, 24(1), 109-112.
- Jansen, H. A. F. M., Yüksel, İ. Ve Çağatay, P., (2009). Kadına Yönelik Şiddetin Yaygınlığı, *Elma Teknik Basım Matbaacılık*, Ankara, 45–69.
- Johnson, M. P., (2019) *A Typology of Domestic Violence: Intimate Terrorism, Violent Resistance, and Situational Couple Violence*. Boston, MA: Northeastern University Press.
- Johnson, M. P., Ferraro, K. J., ve Dunlap, E. (2018). The Role of Communication in Intimate Partner Violence: The Need for a Theoretical Framework. *Journal of Interpersonal Violence*, 33 (15) , 2396–2422.
- Kanbur, N. (2018). Kadına Yönelik Şiddetin Nedenleri ve Sonuçları. *Adli Tıp Bülteni*, 23(3), 181–187.

- Karaca, Ş. (2017). Kadına Yönelik Şiddet ve Kültürel Normlar. *Journal of Social Sciences Research*, 11 (1), 56-68.
- Karaçam, Z. (2016). Erkeklerin Kadına Yönelik Şiddet Uygulamalarının Psikolojik Nedenleri ve Tedavi Yöntemleri. *International Journal of Social Science and Education Research*, 2 (4), 1282-1292.
- Kardaş, Ç. ve Ü. DİNÇER, N. (2022) . Bütüncül Hemşirelik Bakımı İçin Metafor Analizi: Bir Puzzle Oluşturmak. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 15 (3), 317-327.
- Kılıç, G. (2019). Kadın Akademisyenlerin Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet Algısı: Düzce Üniversitesi Örneği. *Muhakeme Dergisi*, 2(1), 1-33.
- Köse, Ş. (2019). Kadına Yönelik Şiddet Uygulayan Erkeklerin Psikolojik Profili. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(67), 1496-1509.
- Köseoğlu, M. (2018). Kadına Yönelik Şiddet Sorununun Sosyalleşme Süreci ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 19(42), 77-95.
- Krug, E. G., Dahlberg, L. L., Mercy, J. A., Zwi, A. B., ve Lozano, R.,(2002) *World Report on Violence*, World Health Organization, Geneva,.
- Lakoff, G., ve Johnson, M., (2008) *Metaphors We Live by*, University of Chicago press, ,3-4.
- Mansour, R. S. (2021). A Qualitative Study to Explore Understanding and Perception of Violence Against Women Among Undergraduate Students in Egypt. *Violence and Gender*, 8(1) 43-52.<https://www.liebertpub.com/doi/full/10.1089/vio.2020.0058>
- Özabacı, N., Ergün-Başak, B. (2013)” A Metaphor Analysis Of Teachers’ Perceptions Of Students With Learning Disabilities” *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [H. U. Journal of Education]* 28[44]pp.

- Polat, O (2016). Şiddet. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 22(1), 15-24.
- Saban, A., “Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Öğretmen” Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar”, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt. 2, Sayı. 2, 2004, s. 131-155.
- Sargın, N. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Kadın Kavramına İlişkin Metaforları: Necmettin Erbakan Üniversitesi Örneği. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 7(2), 22-28.
- Salaçin, S., Ergöner, A. T., ve Uyaniker, Z. D.,(2009). Kadına Yönelik Şiddet İçinde Birinci Basamakta Adli Tıp, İstanbul Tabip Odası Yayınları, (2. Baskı), İstanbul 2009, 1-285.
- Sözer, M. A. ve Özkan, R. (2014). Öğretmen Adaylarının Kadın Olgusuna İlişkin Algılarının Belirlenmesi . Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi , 7 (1), Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/usaksosbil/issue/21639/232585>
- Sözeri, E., ve Özden, O. (2015). Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Erkeklerin Rolü. Yenigün Akademik, 12 (1) , 1-16.
- Tanrıöğen, Z. M. (2018). Metaforlarla Kadına Yönelik Şiddet, Aile Araştırmaları, Ekin Yayınevi, Bursa, 281
- United Nations, Handbook for Legislation on Violence Against Women, 2012.
- Wells, C. (1997). Stalking: The Criminal Law Response, Crim LR, , s. 463.
- Wolff, R. A. ve Demir, G. (2020). Farklı Boyutlarıyla Kadın Çalışmaları. Ekin Yayınevi, Bursa, 417-430.
- Yanık, A., Hanbaba, Z., Soygür, S., Ayaltı, B., ve Doğan, M.(2014). Kadına Yönelik Şiddet Davranışlarının Değerlendirilmesi: Türkiye’den Kanıt. Ejovoc (Electronic Journal of Vocational Colleges), 4(4), 104-111.
- Yılmaz, F. (2016). Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Açısından Kadına Yönelik Şiddet ve Kültürel Normlar. Journal of Gender Studies, 3(1), 45-56.

Yüksel-Kaptanoğlu, İ. ve Çavlin, A. (2015). Kadına Yönelik Şiddet Yaygınlığı, Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması İçinde, Elma Teknik Basım Matbaacılık, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Ankara, 81–122.

Elektronik Kaynaklar

Türk Dil Kurumu, (2022) <https://sozluk.gov.tr/>, “Şiddet”

TÜİK (2022) [ILO \(2022\) \[https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/-gender/documents/publication/wcms_410329.pdf\]\(https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/-gender/documents/publication/wcms_410329.pdf\)](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Isgucu-Istatistikleri-2022-49390#:~:text=%C4%B0%C5%9Fsizlik%20oran%C4%B1%20erkeklerde%20%258%2C9,13%2C4%20olarak%20tahmin%20edildi.&text=%C4%B0stihdam%20edilenlerin%20say%C4%B1s%C4%B1%202022%20y%C4%B1%C4%B1nda,%30%2C4%20olarak%20ger%C3%A7ekle%C5%9Fit%20. “İşgücü İstatistikleri, 2022”</p>
</div>
<div data-bbox=)

UN WOMEN (2022) <https://www.unwomen.org/tr/what-we-do/ending-violence-against-women/take-action/what-is-gender-equality>. “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği”

UNESCO (2022) <https://en.unesco.org/sites/default/files/highlightdocumentenglish.pdf>. “Online violence against women”. World Health Organization, (2002) http://www5.who.int/violence_injury_prevention/download.cfm?id=0000000582 “World Report on Violence and Health. Geneva: WHO.”

EKLER

EK-1. SOSYO-DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

	Kadın	Erkek)
Yaş		
Medeni durum		
Bekar		
Evli		
Gelir durumu		
Gelir gidere eşit		
Gelir giderden az		
Gelir giderden fazla		
Aile yapısı		
Çekirdek		
Geniş		
Yaşadığı yer		
İl		
İlçe		
Köy		

Aile içinde kadına yönelik fiziksel şiddete tanıklık etme durumu				
Evet				
Hayır				
Aile içinde kadına yönelik sözel/duygusal şiddete tanıklık etme durumu				
Evet				
Hayır				
Aile içinde kadına yönelik ekonomik şiddete tanıklık etme durumu				
Evet				
Hayır				
Aile içinde kadına yönelik cinsel şiddete tanıklık etme durumu				
Evet				
Hayır				
Aile içinde fiziksel şiddete maruz kalma durumu				
Evet				
Hayır				
Aile içinde sözel/duygusal şiddete maruz kalma durumu				
Evet				
Hayır				
Aile içinde ekonomik şiddete maruz kalma durumu				
Evet				
Hayır				
Aile içinde cinsel şiddete maruz kalma durumu				
Evet				
Hayır				

EK-2. YARI YAPILANDIRILMIŞ BİLGİ FORMU

1. “Kadına yönelik şiddet ya benzer.
Çünkü.....”
2. “ Kadına yönelik şiddet sorununu çözmek ya
benzer. Çünkü “
3. “ Kadına yönelik şiddete ilişkin düşüncelerinizi açıklayınız?”

EK-3. ETİK KURUL İZNİ

T.C.
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Fen ve Mühendislik Bilimleri Araştırmaları Etik Kurulu

Sayı :E-50288587-050.01.04-129943
Konu :7 Aralık 2022 tarihli ve 29/02 sayılı
Etik Kurul Kararı

14.12.2022

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Emine DELİMEHMET'in 31.10.2022 tarihli başvurusu.

Sosyal Bilimler Fen ve Mühendislik Bilimleri Araştırmaları Etik Kurulumuza sunmuş olduğunuz "Erkek Öğrencilerin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Algılarının Değerlendirilmesi: Bir Metafor Analizi" başlıklı çalışmanız 7 Aralık 2022 tarihli ve 29/02 sayılı Etik Kurulumuzca değerlendirilmiş olup etik açıdan **uygun** bulunmuştur.

Bilgilerinize sunulur.

Prof. Dr. Eyüp NEFES
Kurul Başkanı

Dağıtım:
Gereği:
Sayın Emine DELİMEHMET

Bilgi:
Sayın Doç. Dr. Emel BAHADIR YILMAZ

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: B7480EEF-E547-4A43-BA22-9347CDD57B31 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>
Giresun Üniversitesi Rektörlüğü Güne Yerişkesi Gaziler Mah. Prof. Ahmet Taner Kışlalı C-01 28200 Merkez/GİRESUN E-Posta Adresi: Bilgi için: Adem USTA Öğretim Üyesi

EK-4. BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

Sizi, **Giresun Üniversitesi Etik Kurulu**'ndan 14 / 12 / 2022 tarih E-50288587-050.01.04-129943 sayı ile izin alınan ve **Doç. Dr. Emel BAHADIR YILMAZ** tarafından yürütülen "**Erkek Öğrencilerin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Algılarının Değerlendirilmesi: Bir Metafor Analizi**" başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu çalışmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan çıkma hakkına sahipsiniz. Bu çalışmaya katılmanız için sizden herhangi bir ücret istenmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için size bir ödeme yapılmayacaktır. Çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır.

Araştırmanın Amacı	Araştırmanın amacı, kadına yönelik şiddet konusunda üniversite öğrencisi erkeklerin zihinsel imajlarına dair daha kapsamlı veriler elde etmek ve üretilen metaforları ortaya çıkarmaktır.
Araştırmanın Yöntemi	Araştırmanın evrenini; 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Giresun ilinde Piraziz ilçesinde bulunan Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan 163 erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Raosoft sample size calculator ile %5 hata payı, %50 cevaplanma oranı ve %95 güvenirlik ile örneklem büyüklüğü 115 kişi hesaplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak sosyodemografik bilgi formu ile araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış anket görüşme formu kullanılacaktır. Sosyodemografik Bilgi Formu, ; yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir durumu, aile yapısı, yaşadığı yer, kadına yönelik şiddete aile içinde tanıklık edip etmediği ve aile içi şiddete maruz kalıp kalmadığına ilişkin sorulardan demografik değişkenler oluşmaktadır. (yaş, cinsiyet, gelir durumu, aile yapısı vb.) Yarı-yapılandırılmış görüşme formu ve katılımcıların tamamlanması gereken iki cümleden ve açık uçlu bir sorudan oluşmaktadır ve katılımcıların cümlede boş bırakılan yerleri doldurması istenmektedir. 1. "Kadına yönelik şiddet ya benzer. Çünkü.....", 2. " Kadına yönelik şiddet sorununu çözmek ya benzer. Çünkü " cümlelerini tamamlamaları 3. ve " Kadına yönelik şiddete ilişkin düşüncelerinizi açıklayınız?" sorusuna yanıt vermeleri istenen iki ayrı bölümden oluşmaktadır.
Araştırmanın Öngörülen Süresi (Başlama ve Bitiş Tarihi)	Aralık 2022- Mart 2023
Araştırmaya Katılması Beklenen Katılımcı/Gönüllü Sayısı	64 kişi
Araştırmanın Yapılacağı Yerler	Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Görüntü ve/veya ses kaydı alınacak mı?	☐ Evet ☒ Hayır

KATILIMCI BEYANI

Yukarıda amacı ve içeriği belirtilen bu araştırma ile ilgili bilgiler tarafıma aktarıldı. Bu bilgilerden sonra araştırmaya katılımcı olarak davet edildim. Bu çalışmaya katılmayı kabul ettiğim takdirde gerek araştırma yürütülürken gerekse yayımlandığında kimliğimin gizli tutulacağı konusunda güvence aldım. Bana ait verilerin kullanımına izin veriyorum. Araştırma sonuçlarının eğitim ve bilimsel amaçlarla kullanımı sırasında kişisel bilgilerimin dikkatle korunacağı konusunda bana yeterli güven verildi. Araştırmanın yürütülmesi sırasında herhangi bir sebep göstermeden çekilebilirim. Araştırma için yapılacak harcamalarla ilgili herhangi bir parasal sorumluluk altına girmiyorum. Bana herhangi bir ödeme yapılamayacaktır. Araştırma ile ilgili bana yapılan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anlamış bulunmaktayım. Bu çalışmaya hiçbir baskı altında kalmadan kendi bireysel onayım ile katılıyorum. Bu formun imzalı bir kopyası bana verilecektir.

ARAŞTIRMA YÜRÜTÜCÜSÜ (Tez çalışmalarında Danışman tarafından imzalanacaktır)		
Adı ve Soyadı	Doç Dr. Emel BAHADIR YILMAZ	Tarih ve İmza
Adres ve telefonu	Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Gsm:	
KATILIMCI		
Adı ve Soyadı	Emine Delimehmet	Tarih ve İmza
Adres ve telefonu	Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın Araştırmaları ABD YL öğrencisi Gsm:	
VELAYET VEYA VESAYET ALTINDAKİ KATILIMCILAR İÇİN VELİ/VASİ		
Adı ve Soyadı		Tarih ve İmza
Adres ve telefonu		